O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2001 йил 24 октябрь чоршанба

Сотувда эркин нархда

№ 217 (2779)

Наманганда яна икки туман — Косонсой ва Наманган туманлари пахтакорлари зафар қучдилар. Қабул пунктларига косонсойликлар 18650 тонна, Наманган тумани меҳнатчилари эса 22400 тонна хомашё топширди.

Даромад — икки миллиард

Тармоқдаги ислоҳотлар, айниқса, хўжалик юритишнинг пайчиликка асосланган ширкат усули кенг жорий этилгани, фермерлик ҳаракати қўллаб-қувватланиб, ер ҳақиқий эгасини топгани ҳар икки туман эришган муваффақиятнинг бош омили бўлди.

Наманган тумани деҳқонлари бу йил соҳадан икки миллиардлик даромадни кўзлаб туришган бўлишса, косонсойликларнинг мўлжаллари ҳам улардан кам эмас.

М. ХОЛМАТОВА.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ва Россия Федерацияси Президенти ўртасидаги телефон орқали мулоқот

22 октябрь куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ва Россия Федерацияси Президенти Владимир Путин ўртасида телефон орқали мулоқот бўлиб ўтди.

Икки мамлакат Президентлари Афғонистонда амалга оширилаётган аксилтеррор операцияси билан боғлиқ минтақадаги вазият ривожини ишонч оҳангида батафсил муҳокама этишди.

Ўзбекистон ва Россия раҳбарлари ҳар томонлама фикр алмашув чоғида томонларнинг Афғонистонда юзага келаётган вазият ҳамда можародан кейинги афғон муаммосини ҳал этиш истиқболларига оид қарашлари ҳамда нуқтаи назарлари муштарак эканлигини таъкидлашди.

В.Путин И.Каримовга Шанхайда бўлиб ўтган Осиё ва Тинч океани иқтисодий ҳамкорлиги мамлакат-иштирокчиларининг саммитида, икки томонлама музокараларда терроризмга қарши кураш муаммолари муҳокамаси якунларига доир ахборот берди. Россия ҳукумати раҳбари шунингдек, Душанбеда ўтказилган уч томонлама Россия-Тожикистон-Афғонистон учрашуви натижалари ҳақида ҳам маълумот берди.

Икки мамлакат Президентлари телефон орқали бўлиб ўтган мулоқот якунида бундан кейин ҳам мавжуд икки томонлама алоқалар амалиётини мунтазам равишда давом эттиришга келишиб олишди.

«Жаҳон» АА.

Тўрт йилда 290 фоиз ўсиш

Мамлакатимиз раҳбари Ўзбекистон Миллий ахборот агентлигининг мухбири билан суҳбатида «Бугун ҳар биримиз «Тинчлик- осойишталикни, шу мусаффо осмонни асраш учун шахсан мен нима қиляпман, бу йўлда ўз ҳузур-ҳаловатимдан воз кечишга тайёрманми?» деган саволни ўзимизга беришимиз, кундалик фаолиятимизни шу нуқтаи назардан баҳолашимиз зарур», деб таъкидлади.

Барча саноат корхоналарида бўлгани каби, Фарғонадаги «Сунъий чарм» очиқ турдаги ҳиссадорлик жамиятининг 697 нафар ишчи-хизматчиси ҳам ана шу даъватга жавобан огоҳлик ва ҳушёрликни оширган ҳолда, маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини тобора кўпайтирмоқдалар. Улар биладики, шундай қилингандагина республикамиз иқтисодиёти янада мустаҳкамланади, Ватанимиз куч-қудрати эса тағин-да ортади.

Ютуқлар эса қувончли. Агар корхонада бултур бир миллиард 226 миллион 641 минг сўмлик маҳсулот тайёрланиб, тўрт йил мобайнида бу борада 290 фоиз ўсишга эришилган бўлса, жорий йилда ана шу кўрсаткичнинг қарийб 400 фоизга етказилиши мўлжалланмоқда. Бунинг учун етарли асос бор. Рақобатбардош, сифатли маҳсулотлар ишлаб чиқариш мақсадида Италия ва Польша мамлакатларининг етакчи фирмалари билан ҳамкорлик қилинмоқда, экспорт ҳажмини икки баравар ошириш чоралари кўрилаяпти. Шу билан бирга, маҳсулотларни маҳаллий хомашёдан тайёрлаш бўйича изланишлар олиб борилмоқда.

И. ҲОТАМОВ.

СУРАТДА: корхонанинг илғор ишчиси Эътиборхон Улуғбекова.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

Тоҳир МАЛИК

ЗАМОННИНГ НАФАСИ

Бир маҳаллага ўт кетиб, ярмидан кўпи куйиб, кул бўлибди. Бундан хабар топган ўша маҳаллалик савдогар хавотирланиб, уйи томон югурибди. Йўлда уни тўхтатишиб «Сизнинг уйингизни Худо асради, болаларингиз ҳам, молингиз ҳам омон», дейишганда у «Ўзингга шукур, меникиларни асрабсан», дебди-ю, дам ўтмай қандай хатога йўл қўйганини англаб йиғлаб юборибди, шу кўйи умрининг охирига қадар тавба қилиб яшабди. Бу ривоят мазмунини уқиб «Худога шукур қилмоқ ҳам гуноҳми, нега тавба қилади?» деб ажабланарсиз балки. Гап шундаки, у одамнинг шукронасида худбинлик, ўзгалар тақдири учун бефарқлик зоҳир эди. Яъни шукронаси асосида «бошқалар куйса куяр, ўлса ўлар, мени асрабсан, мен учун энг муҳими шу», деган маъно ётарди.

Одамзот биродарларининг тақдирига бефарқ қараса гуноҳкор бўлади. «Худо менинг хонадонимга осойишталик берди», деб суйиниб, қўшнисиникидаги нотинчликка эътибор қилмаса, бу ҳолати ҳам айбдир. Шунинг учун ҳам «кўпга бериб, кўпнинг қаторида менга ҳам бергин», дея дуо қилинади.

Воҳидлик — Аллоҳга хос. Инсон боласи ҳеч қачон ёлғиз яшамайди, ёлғиз ўзи бахтли ҳам бўлолмайди, ёлғиз ўзи хавотирсиз, тинч ҳам умр кечира олмайди. Инсонларнинг тақдирлари кўринмас занжир билан бир-бирларига боғланган.

Бугуннинг гапи

Бу ўзаро боғлиқлик кичик бир маҳаллада бошланиб, дунё миқёсига қадар боради.

Таъбир жоиз бўлиб, Ер сайёрасини одам танасига ўхшатсак: агар инсоннинг товонига тикон кирса, бутун вужуди озор чекади. Кўз айтмайдики, «зирапча товонга кирди, ўзи азоблана-версин, мен билан унинг орасида қанча масофа, қанча аъзолар бор?..». Одам болалари Ер юзини турли мамлакатларга бўлиб яшаётганлари, турли динлар атрофида жипслашиб, ягона Худога эътиқод қилаётганлари билан, бир юртдаги нохушлик иккинчисига, албатта, ўз таъсирини ўтказади. Бу нарса ҳам табиатда, ҳам ижтимоий-сиёсий аҳволда кўринади. Орол денгизи фожиаси фақат шу атрофга эмас, бутун Ер юзига тааллуқли экани сир эмас. Бугун айрим мамлакатлардаги сиёсий аҳвол фақат шу жойнинг ўзига тегишли, деган фикрнинг нотўғри экани ҳам ўз исботини топган.

Қудсий ҳадисда баён қилинишича, Аллоҳ айтар эканки: «Эй Одам фарзандлари, мен зулмни ўзимга ҳаром қилдим, бас, бир-бирларингизга зулм қилманглар». Бу ҳикматнинг мағзини чақсак, агар одамзот бир-бирларига зулм қилмаса, яъни урушмаса, тинч яшаса, ўзаро меҳр-оқибат қилса, бири иккинчисининг тақдирига бефарқ қарамаса Аллоҳ томонидан бу бандаларга зулм бўлмас экан. Янада аниқроқ айтилса, Аллоҳ бандаларининг ўзаро тинч-тотув яшамоқликларини истайди. Айни шундай бандалар Яратган учун суюмлидир.

(Давоми 2-3-бетларда).

УКРАИНА ПРЕЗИДЕНТИНИНГ СОВҒАСИ

Тошкентда жойлашган Т.Шевченко номидаги 110-мактаб-лицейида Украина Президенти Леонид Кучма томонидан совға қилинган янги компьютер синфининг тақдимот маросими бўлиб ўтди. 2000 йил сентябрь ойида Л.Кучма ўзининг Ўзбекистонга ташрифи чоғида мазкур мактаб ўқувчилари, ўқитувчилари билан учрашиб, мазкур илм даргоҳига бир неча энг замонавий компьютер совға қилишга ваъда берганди. Орадан кўп ўтмай, Украина раҳбари ўз сўзининг устидан чиқди.

Синфга ўрнатилган компьютерлар, принтер ва сканерларнинг умумий қиймати ўн миллион сўмдан ошиб кетади. Бундан ташқари, яқин вақт ичида мазкур компьютер синфини Интернет тармоғига улаш ҳам режалаштирилмоқда. Бу мактаб ўқувчиларининг дунё ахборот тизимига уланиши ва ўзининг хориждаги, айниқса, украиналик дўстлари билан янада яқин алоқалар ўрнатишига хизмат қилади.

Ҳозирги кунда 110-мактаб-лицейда 2700 нафар ўқувчи таълим олмоқда. У нафақат пойтахт, балки Ўзбекистон миқёсида ҳам энг намунали ва нуфузли таълим даргоҳларидан бири ҳисобланади. Ўқувчилар мунтазам равишда турли мусобақа ва олимпиадаларда энг юқори ўринларни эгаллаб кел-япти. Айни шунинг учун ҳам унинг битирувчилари нафақат Ўзбекистон, балки дунё миқёсидаги энг обрўли олий ўқув юртларида таҳсил олмоқда.

Тақдимот маросимида Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазири Р.Жўраев, Украинанинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва мухтор элчиси А.Касьяненко сўзга чиқиб, Л.Кучманинг совғаси икки давлат ўртасидаги дўстлик ришталарини мустаҳкамлашга, ўзаро ҳамкорликнинг янада ривожланишига хизмат қилишини таъкидлади.

(ЎзА).

Тўққиз ойлик ҳисобот

Хоразмда «2001 йилнинг тўққиз ойида вилоятни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш якунлари, иқтисодий ислоҳотларнинг бориши» ва шунга оид бир қатор масалалар муҳокама этилди. Йиғилишни вилоят ҳокими И. Бобожонов бошқарди.

Вилоятда ишлаб чиқаришни ривожлантириш, ислоҳотларни чуқурлаштириш борасида муайян муваффақиятлар мавжуд. Бир қатор шаҳар ва туманларда кичик ва ўрта бизнесни тараққий топтириш юзасидан самарали тадбирлар кўрилявпти.

Бироқ ҳали вилоятда ўз қувватларига нисбатан кам даражада фаолият кўрсатаётган, маҳсулотлар ҳажмини камайтирган корхоналар ҳам бор. Қўшма корхоналарнинг аксарияти экспорт режаларини уддаламай келишмоқда.

Вилоят фаоллари, қиш мавсумига тайёргарликнинг бориши, келгуси йил ҳосили учун тайёргарлик масалаларини ҳам муҳокама этишди. Кўриб чиқилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Сотим АВАЗ, «Халқ сўзи» мухбири.

Тажриба, таққос, таҳлил

Картошкачиликдан 10 миллион сўм

Ширкат, ижара, пайчилик асосидаги оила пудрати — хўжалик юритишнинг бозор иқтисодиётига хос бу усуллари деҳқонга эрк берди, унинг дастини узун қилди. Мисол дейсизми? Учқўрғон туманидаги «Қайқиобод» ширкат хўжалиги меҳнаткашлари ўтган йил якунлари бўйича 8 миллион 100 минг сўм дивиденд олишди. Янада аниқроқ айтсак, қишлоқ хўжалигидан жами 16 миллион сўм фойда кўрилган бўлса, шунинг 10,5 миллион сўми янги тармоқ — картошкачиликка тўғри келади.

Ширкат хўжалигида асосан пахта ва ғалла етиштирилади. Картошка эса такрорий экин сифатида экилмоқда. Ва, у юқорида айтилганидек дурустгина самара беряпти. Бошқарув раиси Тоҳиржон Собиров янги давр кишиси эмасми, даромадни кўпайтиришнинг турли омилларини излайди, амалда синаб кўради. Унинг ана шу қатъияти ва дадиллиги туфайли хўжаликда картошкачиликка асос солинди. Банкдан олинган 34 миллион сўм кредит уч-тўрт ойга қолмай ўзини оқлади, боз устига каттагина фойда ҳам келтирди. Экиш учун Голландиядан келтирилган картошка уруғи танланди, парваришга жиддий эътибор қаратилди. Натижа ҳам шунга яраша. Ҳосилдорлик 200 центнердан ошиб, 47 гектар майдондан 940 тонна картошка йиғиштириб олинди. Қарабсизки, бу ишга бел боғлаган 53 пудратчининг қозони ҳам, чўмичи ҳам мой... Бир гектардан ерда деҳқончилик қилган М.Юсупов. Н.Рўзиматов сингари ташаббускорларнинг ҳамёнига 170-200 минг сўмдан нақд пул тушди. Эндиликда рўзғор учун картошка сотиб олишга ҳам ҳожат йўқ. Чунки шартномага кўра, режадан зиёд ҳосил пудратчиларнинг ихтиёрида қолдирилди.

Дарҳақиқат, тадбиркорликда ҳикмат кўп. Бугун барча соҳада ишнинг кўзини билган ютади. Такрорий экин экиб, гектарлар самарадорлигини 225 минг сўмдан оширган «Қайқиобод»ликларнинг бу ташаббуси таҳсинга лойиқ, албатта. Ваҳоланки, бир гектар ердан йил давомида атиги 100 минг сўм даромад олаётганлар ҳам оз эмас. Демак, излаган кишига имкон топилаверади. Энг муҳими, хўжаликда бу йил картошка экиш учун бирор сўм ҳам қарз кўтарилмади. Бултур жамғарилган уруғ асқотди.

— 700 тоннага яқин ҳосил олишни мўлжаллаб турибмиз, — дейди бош ҳисобчи Аъзамжон Ҳайитов. — Бир килограммини ўртача 100 сўмдан сотганимизда ҳам, 70 миллион сўм даромад оламиз. Соф тушум эса 25 миллион сўмга боради. Бунга пахтачиликдан олинадиган 16 миллион сўм фойдани ҳам қўшадиган бўлсак, моддий манфаатдорлик қанчага етишини ўзингиз ҳисоблаб олаверинг.

Янгиликнинг қаноти бор дейишади. Тумандаги бошқа хўжаликлар ҳам «Қайқиобод»дан ибрат олиб, даромад топишнинг янги имкониятларини излашяпти. Чунончи, «Ўзбекистон», «Янгиобод», Улуғбек номли, «Яшиқобод» ширкат хўжаликларида бултур ғалладан бўшаган майдонларнинг асосий қисмига картошка экини жойлаштирилганди. Бунинг натижаси ўлароқ, туманда 2000 тоннага яқин картошка етиштирилиб, 38 миллион сўм фойда олинди.

Барча жойда бўлганидек, бугун Учқўрғон далаларида ҳам олтин куз ўз саховатини кўз-кўз қиляпти. 115 гектар ерда яшнаб турган картошказорлар эса кўзни қувонтиради. Пудратчилар парваришни ниҳоясига етказмоқдалар. Ғалвир сувдан кўтариладиган кунлар яқин. Дастлабки ҳисоб-китобларга кўра, тармоқдан олинадиган даромад бултургидан анча ошиши кутилмоқда. Демак, қишлоқ меҳнатчиларининг қўли яна жарақ-жарақ пул кўради, хонадонига қут- барака ёғилади. Қанийди, бундай ташаббус бошқа жойларда ҳам кенг оммалашса.

Қудратилла НАЖМИДДИНОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Салоҳиддиннинг орзулари ушалади

Ўзбекистон Республикаси Давлат чегараларини ҳимоя қилиш қўмитасининг ҳарбий бўлинма чегарачи — денгизчиларига қарашли кема экипажининг кундалик юмушлари ҳамишадагидек маромда. Сардор Абдиқодир Холтўраев одатдагидай камгап. Синчков. Кўзи ўткир. Сувда оқиб келаётган хасни узоқдан кўриб фарқлай олади. Қушларнинг чуғур-чуғурига қулоқ тутиб, ўзича улар нима ҳақда гаплашаётганларини айтиб бера олади. Оқ чағалайларни, уларнинг чаққон учишини одамларга парвона бўлишини хуш кўради. Амударё сувларида сузганига кўп бўлди унинг. Шу азим дарёга ўрганиб қолган. Чойини дарёнинг сувидан дамлаб ичади. Экипажи назорат қиладиган қирғоқнинг ҳар бир қаричи унга қадрдон.

Мичман Серёжа Михеев — сарғиш сочлари жанубнинг қуёшида қўнғир рангга кирган, ҳар елкаси тоғнинг ясси қоясини эслатувчи забардаст йигит бу ерга хизматга келиб тамаки чекишни ташлади. Холтўраев унга, Марат Сафинга ўхшар экансан, сендан зўр теннисчи чиқади, деган эди, ўшандан бери Серёжа телевизорга ўч. Футболни, айниқса, теннис мусобақаларини томоша қилишга ошиқади. Бироқ, бу томонда ҳали спортсеварликдан ҳам муҳимроқ ишлар бор. Айниқса, кечаси ҳушёр турмоқлари даркор. Мичманнинг экипажга хуш келган бир фазилати бор: вақт, жой танламайди. Ўзи истаган пайтда кўзи илинади. — Ухлай олади. Ва аксинча, икки кеча-кундуз мижжа қоқмаса ҳам, мени уйқу босаяпти, чарчадим демайди.

Жанубий ҳудудларда

Салоҳиддин Ҳамдамов бўлса — матрос. Экипажнинг энг ёш аъзоси. Шаҳарга кам туша бошлагач, сочларини олдириб ташлаган. Қошлари жиддий чимирилиб турган билан табиати юмшоқ. Салоҳиддин жониворларни яхши кўради. Нима учундир ундан жониворлар ҳуркмайди. Бир гал у бурамашох буғининг боласини қамишзор ичидан топиб олди. Шохлари энди чиқа бошлаган буғучани у кемада икки кун сайр қилдирди. Сўнг сийлаб-сийпаб ошёнига олиб бориб қўйди. Салоҳиддин газеталардан Амударёдаги Пайғамбар ороли ҳақида ўқиганди. Оролни ўз кўзи билан кўришни, ҳайвонот дунёси билан танишишни ният қилган эди. Хизматга чақиришса, чегарачи бўламан, дерди. Унинг орзулари ушалди. Салоҳиддин шу жонажон юртини ҳамиша тинч-осойишта кўришни истайди. Тинчлик учун ўзи, қуролдошлари, тенгдошлари ва ҳар бир киши нима қилмоқ лозимлигини у юракдан ҳис қилаётгандай бўлади. Ҳушёрлик, огоҳлик, ота-онасига, опа-сингилга, қариндош-оғайниларга, қисқаси, она Ватанга меҳр-оқибат, фидойилик бор эканки, Ватаннинг ўзига ўхшаш ўғлонлари бор эканки, юрт ҳеч қачон ғаним хавфи остида қолмайди, деб ишонади. Салоҳиддиннинг орзу-умидлари ушалаверади.

Ана, экипаж яна чегарани назорат қилишга, дозорга йўл олди. Сокин шамолдан дарё сувлари, қирғоқ қамишзорлари оҳиста чайқалади.

Олимжон УСАНОВ, «Халқ сўзи» мухбири.

АКСИЛТЕРРОР: ЭНГ СЎНГГИ ДАРАКЛАР

● «Рейтер» ахборот агентлигининг хабар беришича, АҚШ ҳарбий-ҳаво кучлари ўзининг кечаги амалиётларида Қобул ва Мозори-Шариф ҳудудидаги толиблар истеҳкомларини нишонга олган. Бу билан улар Шимолий альянс қўшинларининг бўлажак ҳужумлари учун қулай имконият яратган.

● Кеча Буюк Британия ҳукумати намояндалари Афғонистондаги террор ўчоқларини бомбардимон қилиш мақсадида ўзининг минг нафар зобитини жўнатиши мумкинлиги ҳақидаги ахборот тўғри эканлигини расман тасдиқлашди. Маълум бўлишича, ҳозир британиялик ҳарбийлар айни амалиётларни бошлаш мақсадида Уммонда тайёргарлик кўришаётган экан.

● Кеча Пентагон мулозимлари яна 950 нафар кўнгиллиларни мамлакат қуролли кучлари сафига жалб қилди, дея хабар берди «Рейтер» агентлиги. Шу тариқа «қора сешанба» фожеаларидан сўнг АҚШ мудофаа тизими 32 минг 325 нафар кўнгиллилар билан мустаҳкамланди. Хабарларга қараганда, Оқ уй маъмурияти яна 18 минг нафар кўнгиллини ҳарбий амалиётлар учун чақириш режасида турибди.

● Куни кеча АҚШ мудофаа вазирлиги расмийлари Афғонистондаги террор ўчоқларини бутунлай яксон қилиш амалиётлари қиш фасли бошлангунга қадар тугатилишидан манфаатдор эканликларини билдиришди. Аммо уларнинг айтишича, айни ҳудуддаги террорчиларга қарши ҳарбий ҳаракатлар ҳар қандай муддатдан қатъий назар охиригача олиб борилади.

● Кеча Вашингтондаги Капитолий биноси бир неча кунги тиббий текширувдан сўнг яна ўз эшикларини очди, деб хабар қилди «Интерфакс» агентлиги. Маълумки, ўтган ҳафта охирида Америка сенати ва вакиллар палатасига куйдирги касаллигини қўзғатувчи бактериялар кукуни бўлган хатларнинг юборилиши ушбу бинонинг вақтинча ёпилишига сабаб бўлган эди.

● Кеча CNN телекомпанияси АҚШда биологик террор авж олаётганлиги ҳақида ахборот берди. Хабарда айтилишича, кеча Америка почта ходимларидан яна икки нафари айни офат қурбони бўлган. Ҳозирда Вашингтондаги почта ходимларининг икки минг нафари тиббий текширувдан ўтказилган.

● Кеча Пентагон раҳбари Дональд Рамсфелд АҚШ ҳарбий-ҳаво кучларининг Ҳиротдаги госпитални бомбардимон қилганлиги ҳақидаги хабарни бутунлай инкор қилди. Шунингдек, у толибларнинг Америка ҳарбий вертолётини нишонга олганлиги хусусида тарқатган маълумотининг ҳам асоссиз эканлигини айтди.

«Интернет» хабарлари асосида тайёрланди.

Муносабат

ИНСОН ЗОТИН БОШ БУРЧИ БУ...

Мухбиримиз Қорақалпоғистон Ёзувчилар уюшмаси раиси, Ўзбекистон ва Қорақалпоғистон халқ ёзувчиси Тўлепберген Қаипбергеновнинг халқаро терроризм ҳақидаги фикр-мулоҳазалари билан қизикди.

— Бугун сайёрамизнинг айрим жойларида бош кўтараётган халқаро терроризм ҳақида ўйлаганимда, калом илми сарбонларидан бири имом Мотуридийга устози томонидан айтилган бир насиҳат ёдга тушади, — дейди таниқли ёзувчи Т. Қаипбергенов. — «Уч-тўрт одам билан ўтирганингда юзингга келиб қўнган пашшани қўримаслигинг керак. Чунки у сенинг юзингдан учиб кетганидан сўнг бошқа бир одамнинг чеҳрасига қўниб ғашини келтиради!». Қаранг, улуғ боболаримиз ўзидан бошқа одамнинг юзига пашша қўнишини ҳам раво кўришмаган. Террористлар эса бир эмас, ўн эмас, минглаб бегуноҳ одамларнинг қонини тўкмоқдалар. Инсоният тарихи жаҳолатнинг, ёвузликнинг анча мисолларини билади. Лекин бу қадар ваҳшийликни ҳеч нарса, ҳеч қандай «ғоя» билан изоҳлаб бўлмайди.

— Ачинарлиси шундаки, халқаро терроризм билан диний экстремизм битта — фанатизм деб номланган чиркин манбадан сув ичмоқда. Террористик тўдалар ўз ғаразли мақсадларини теологик шиорлар остига яширмоқдалар. Бу ҳолатни қандай баҳолайсиз?

— Яна ўша бобокалонимиз имом Мотуридий ҳаётига мурожаат қилсак, айни муддао бўлур эди. Бир гал Самарқандга Бағдод халифасининг элчиси ташриф буюриб, бугунги тил билан айтганда, дипломатик ишларини битирганидан сўнг имом ҳазратларини йўқлаб уйига боради. Меҳмон уй қопқасини чертганида Мотуридийнинг ўзи эшик очади. Элчи:

— Ассалому алайкум, мавлоно уйдамилар? — деб сўрайди.

— Ваалайкум ассалом, хуш кўрдик. Аммо мавлоно тепадалар! — деб осмонга, Аллоҳга ишора қилади. Меҳмон имом ҳазратларининг Аллоҳ олдидаги садоқатига қойил қолади.

Террористик тўдалар ва уларнинг «йўлбошчиси» тилида Аллоҳни тан олиб, аслида ёвуз даъватларни илгари сурар экан, улар, энг аввало, Аллоҳга шак келтираётган, Ислом динининг энг эзгу амалларига зид иш тутаётган осийлар эмасми?!

— Ўзбекистон халқаро терроризм ва ақидапарастликка фақат бугун қарши чиқаётгани йўқ...

— Тўғри. Президент Ислом Каримов жаҳон харитасида Ўзбекистон Республикаси деб номланган дунёвий, демократик давлат пайдо бўлган биринчи соатдан бошлаб, бу ҳақдаги холис нуқтаи назарни илгари суриб келадилар. Мен Президентимизнинг «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт кафолатлари» китобини қайта ўқиб чиқдим. Китоб муқаддимасида уни ёзишга ундаган ғоялар жуда содда тушунтирилади. «Миллионлаб кишиларнинг тақдири хавф остида қолар экан, — деб ёзади Ислом Абдуғаниевич, — буни ҳеч қандай мақсад билан оқлаб бўлмайди». Бундай дангал фикрларни, халқаро терроризм ва диний экстремизмни бартараф этишга қаратилган амалий таклифларни муҳтарам Президентимизнинг кўплаб бошқа китоблари, чиқишлари, шу жумладан, яқинда берган Баёноти ва суҳбати мисолида ҳам кўриш мумкин.

— Сиз халқаро терроризм ва диний экстремизмга баҳо берганингизда биринчи навбатда қайси мезонга таянган бўлар эдингиз?

— Мен маълум маънода дунё кезган ёзувчиман. Ўша фожиа содир этилган Нью-Йоркда ҳам бўлганман. Япония, Сурия ва албатта, Саудия Арабистонида ҳам бўлганман. Тинчликсевар, эзгуликка интилган одамларни кўрганман. Хулоса аниқ: халқаро терроризмнинг, диний экстремизмнинг мамлакати, миллати, дини бўлмайди. Терроризмга қарши эълон қилинган уруш ўша террористик тўдалар уя қурган мамлакатга, ўша мамлакат халқига қарши қаратилган уруш эмас. Шунинг учун бу борадаги миш-мишлар, турли сиёсий найранглар, информацион иғволарга учмаслик, ҳар ким ўз уйини, ўз маҳалласини, ўз шаҳрини, ўз мамлакатини, ўз ягона сайёрасини кўз қорачиғидек асраши шарт. Бу инсониятнинг муҳим ва асрий бурчи ҳисобланади!

«Халқ сўзи» мухбири
Янгибой ҚЎЧҚОРОВ
ёзиб олди.

Брюсселда «Ўзбекистон: кеча, бугун ва эртага» мавзуида конференция бўлиб ўтди. У Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 10 йиллигига бағишланди. Бельгия Таржимонлар олий институти ва мамлакатимизнинг Бельгиядаги элчихонаси ҳамкорлигида ташкил этилган ушбу анжуман кун тартибидан Ўзбекистоннинг тарихи, маданияти, иқтисодий салоҳияти ҳамда унинг бугунги ҳаётига оид масалалар жой олди.

Эътироф

«Ўзбекистон: КЕЧА, БУГУН ВА ЭРТАГА»

Конференцияда Брюсселда қарор топган Европа парламенти, НАТО ва бошқа халқаро ташкилотлар, Бельгия ташқи ишлар вазирлиги ҳамда бошқа вазирлик ва идоралари, мамлакат жамоатчилиги вакиллари, ишбилармонлар, журналистлар, сиёсатшунос ва олимлар, ўқитувчи ва талабалар иштирок этдилар.

Институт директори Франц де Лэт анжуманни очар экан, ўзининг Ўзбекистонга ташрифи билан янги бир мўъжизакор ва мафтункор мамлакатни кашф қилганини эътироф этди. У мамлакатимизнинг тарихий шаҳарлари, осори-атиқалари, бугунги кунда олиб борилаётган кенг бунёдкорлик ишлари, халқимизга хос ва мос бўлган меҳмондўстлик ҳамда ўзбекларнинг бошқа фазилатлари ҳақида тадбир қатнашчиларига тўлқинланиб сўзлаб берди. Шунингдек, Франц де Лэт Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети билан ўзи раҳбарлик қилаётган институт ўртасида ўрнатилган алоқаларга ҳам тўхталиб, ўзаро ҳамкорлик муносабатларини ривожлантириш ҳар икки томон манфаатларига бирдек мос келишини қайд этди.

Конференцияда сўзга чиққан Ўзбекистон Республикасининг Бельгиядаги Фавқулодда ва мухтор элчиси А. Шайхов Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамиятида тутган ўрни, ижтимоий-сиёсий ўзгаришлар, иқтисодий ислоҳотларнинг бориши тўғрисида атрофлича тўхталди.

Бельгиянинг Ўзбекистондаги Фахрий консули Ж. К. Божан ва тадбирда сўзга чиққан бошқа сиёсатшунос олимлар, журналистлар Ўзбекистонда ўз кўзлари билан кўрганларини, орттирган таассуротларини ўртоқлаша туриб, мамлакатимизда турли миллатга мансуб фуқаролар ўзаро аҳилликда, қўшни мамлакатлар халқлари билан дўстона муносабатда, тинч-тотув яшаб келаётганини сўзлаб беришди.

Анжуман иштирокчилари кейинги пайтларда дунё миқёсида Ўзбекистонга бўлган қизиқиш тобора ортиб бораётганини қайд этдилар. Бельгия ташқи савдо офиси ва «Бельгия экспорт» уюшмаси вакиллари элчихона билан ҳамкорликда жорий йил охирига қадар Ўзбекистоннинг иқтисодий салоҳиятига бағишланган махсус бизнес-семинар ўтказиш таклифини билдиришди.

Конференция сўнггида намойиш этилган мамлакатимиз тарихи, маданияти ҳамда ўзбек халқ амалий санъати дурдоналари кўргазмаси ҳам қатнашчиларда катта таассурот қолдирди.

«Жаҳон» АА.

Она юртим — чаманзорим

Носир бобонинг боғлари

Носир бобо ўзининг қишлоғи — Газоракдан Газораккача бўлган йўлда юқори лавозимларда ишлади. Обрў-эътибор топди. Ва узоқ йўлларнинг чарчоғини босмоқ учун қишлоғининг четидаги Ҳасанхон даштидан икки гектар ер очиб, мевали дарахт кўчатларини етиштира бошлади. Кўчатзордан Оқпечак, Туябўйин, Хами Тандум даштлари узра мевали боғлар кўкарди. «Стар Кримсон», «Голдин дилишес» олма дарахтларини лалми шароитда ўстиришнинг ҳадисини олди. Дўланани нок дарахтига, пистани бодомга пайвандлади. Ёнғоқ дарахти узумдай бош-бош бўлиб ҳосил тугди. Зарифи узумлар камалакдай етти хил товланиб пишди. Шу тариқа Носир бобо Тўрақуловнинг «Боғибўстон» деб аталган фермер хўжалиги бунёд топди.

Ҳозир хўжаликнинг 200 гектарга яқин мевали боғи, узумзори бор. Даромаду фойдасини неча ўн миллионларнинг чўтига солади. Боғбон бўлса, етмиш учга кирди. Ҳали оёғи толмайди. Аксинча, бир қўлида кетмон бўлса, яна бир қўлида — қоғоз. Қоғозларга яхши ниятларнинг расми туширилган лойиҳалар: — меваларни қайта ишлаш керак. Шарбат, мевақоқи ишлаб чиқариш керак. Шу ишлар амалга ошсами, даромад уч-тўрт бараварига кўпаяди. Яна эллик-олтмиш одам ишли бўлади.

Ҳа-ҳа, Носир бобо қишлоғим обод бўлсин, деган одам. Узукнинг кўзидай қилиб 120 ўринли мактаб қурди. Шифохона, новвойхона, бозор қурди. Сартарошлик, этикдўзлик дўконларини очди. Ва ҳатто, қишлоқ йўлининг икки километрига асфальт ётқиздирди. Бахтиёр, Ҳабибулло, Бобомурод, Зикриллодек қўли гул боғбонлар сулоласини тарбиялаб етиштирди. Ҳулласи калом, пасту баландликларда боғи Эрам яратди.

Носир бобо ҳалиям узангига оёқ қўймасдан отга миниб олади. Даштда унган олмазорнинг хушбўй ҳавосидан тўйиб-тўйиб нафас олиб, кетмон чопади. Шу табаррук заминга қилган, қилаётган меҳнатидан вужудига қувват инишини ҳис қилиб ишлайди.

— Биласизми, мен посбонман. Чегара посбониман. Туманимиз чегарада жойлашган-ку, — дейди боғбон кулиб. — Яна тўғрисини айтсам, Ватан посбониман. Мана, биз тинчлик бўлсин, деймиз. Ҳамма тинчлик бўлсин, дейди. Лекин шундай деб турганларнинг ичида ўзининг тинчини, ҳузур-ҳаловатинигина ўйлайдиганлар йўқ дейсизми. Мен айтаман: юрт хавфсиз бўлсин. Тинч бўлсин. Юртнинг тинчлигини кўз қорачиғидай асраганларгина, бегона шамолларни сезиб, илғаб, ўзини панага олмасдан, оёққа маҳкам турганларгина ўзининг эзгу орзуси — Тинчлик бағрида яйраб яшай олади.

Носир бобонинг куз ҳавосидан оч қирмизи рангга кирган олмазорлари, ишкомларда ҳил-ҳил пишган узум-мевалари бу — бағри бутун юртимизнинг бир гўшаси, бир бўлаги. Бу ризқи бутун одамларнинг жонажон Ватанга бўлган меҳри-муҳаббатлари сувратидир.

Олимжон УСАНОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Депутат эл орасида

Алижон аканинг эрталабки иши ўзи бошқараётган «Оқсув» фермер хўжалигидан эмас, сайловчиларни қабул қилишдан бошланади. Бўш вақт топса, сайловчиларининг олдига боради, аксарият ҳолларда уларнинг ўзи тўппа-тўғри уйига келиб, нима гапи, нима сўзи бўлса, айтиб кетаверишади. Алижон ака ҳам бу уйим, идорага боринглар, демайди. 42-Қўрғонтепа сайлов округидан Олий Мажлис депутати Алижон Аҳмедовнинг сайловчилар билан муносабати ҳар гал ана шунақа тарзда кечади. У яқинда терроризм масаласи бўйича Президентимиз Баёноти ҳамда ЎзА мухбири саволларига жавоби юзасидан суҳбат ўтказди. Сайловчиларга вазиятни, ҳақиқий аҳволни тушунтирди, улар берган саволларга жавоб қайтарди. Лекин ишини ҳам унутгани йўқ. У бошқараётган фермер хўжалигида 150 бош наслли мол бор. Ҳар йили минг тоннага яқин сут қайта ишланиб, 6 хил маҳсулот тайёрланади. «Оқсув» етиштираётган маҳсулотлардан ҳатто пойтахтимиз аҳолиси ҳам баҳраманд.

СУРАТДА: Олий Мажлис депутати Алижон Аҳмедов навбатдаги сайловчини қабул қилаётган пайт.

Т. ҲАМРОҚУЛОВ
олган сурат.

Амалий ҳаракатнинг ҳосиласи

Халқимизда «Қуруқ гап оғиз йиртар», деган ҳикмат бор. Дунёда ҳеч бир нарса ўз-ўзидан рўёбга чиқмайди. Албатта, бир сабаб ёки ҳаракатга боғлиқ бўлади. Яратган ҳам «Сендан ҳаракат, мендан барокот» деган. Тинчликни, хавфсизлигимизни сақлаш ҳам амалий ҳаракатларимизнинг ҳосиласи ва мевасидир. Қолаверса, бу хийла мураккаб кечадиган жараён. Чунки тинчлик бир ёки икки кишига боғлиқ ҳодиса эмас. Аксинча, у менга, унга ва ҳаммамизга боғлиқ. Кўпчиликнинг саъй-ҳаракати билан амалга ошадиган воқеликдир. Айниқса, биз ҳозир шундай бир вазиятда яшаяпмизки, ҳаммамизнинг саъй-ҳаракатимиз, бирлигимиз лозим бўлади. Давр биздан бир қадар ҳушёр бўлишимизни, бир қадар огоҳ бўлишимизни ва бунинг учун амалий ҳаракатларимизни бир қадар оширишимизни тақозо этмоқда. Ҳар биримиз ўз олдимизга Президентимиз айтаётганидек, «Шахсан мен тинчлик учун нима қилаяпман», деган саволни қўйишимиз, бу ҳақда обдон ва чуқур ўйлашимиз керак.

Сирдарё вилояти Тожикистон билан қўшни ҳудудда жойлашган. Сирдарёликлар тинчликнинг нақадар зарурлиги, муҳимлиги ва қимматлилигини яхши тушунишади. Чунки улар агар юрт безовта бўлса, унда тинчлик бўлмаса, не-не ҳодисалар — кўнгилсизликлар юз беришини қўшни мамлакат мисолида кўришди ва билишди.

Ҳаммамиз шахсий мулкимизни нақадар асраймиз, авайлаймиз ва муҳофаза қиламиз. Мен тинчликни ва осойишталикни ҳам ана шундай асрашимиз ва авайлашимизни истар эдим. Шундай яшайликки, огоҳлик ва ҳушёрлик бизнинг кундалик ишимиз, кундалик амалий ҳаракатимизга айлансин. Ва ҳар биримиз ўз-ўзимизга ҳисоб берайлик: «Мен бугун шу иш учун нима қилдим?» Чунки бугун давр ҳам, шароит ҳам шуни тақозо қилмоқда, давлатимиз раҳбари ҳам бизни, ҳаммамизни ана шунга даъват қилмоқда.

Тоҳир РАЖАБОВ,
Сирдарё вилояти прокуратурасининг бўлим бошлиғи, адлия маслаҳатчиси.

Таҳририятга хат

Муқаддассан, тинчлик

Танглайимни чўлнинг шўри билан кўтаришган, десам муболаға бўлмайди. Ота-онам кўч-кўронини кўтариб, Марказий Фарғона чўлларига келишганда гўдак эканман. Бутун умрим Найман чўлларида ўтди. Шу ерда ўсдим, улғайдим, камол топдим. Ярим аср шўро тузумига хизмат қилиб, орттирганим йиртиқ чориқ бўлса, истиқлол йилларидаги меҳнатим кўксимда Олтин нишон бўлиб балқиди.

Президентимизнинг Баёноти ҳамда ЎзА мухбири саволларига жавобларини ўқиб ўйланиб қолдим. Бизга тинчлик нақадар зарурлигини ҳис қилдим. Ахир ҳаммамизнинг ҳам бола-чақамиз, невара-чеварамиз бор. Улар ҳам дунёга умид билан келган. Биров уй қурмоқчи, бошқаси тўй тараддудида. Тинчликсиз бу орзулар ушаладими? Асло.

Шунинг учун бутун жамоамизни йиғиб, доимо ҳушёр туришга, бефарқликдан батамом холи бўлишга келишиб олдик. Ҳар хил миш-мишларга барҳам бериш учун халқ орасига кирдик. Ёшларимиз ҳам бизга эргашди. Хуллас, ўз ҳудудимизда тинчлик ва хотиржамликни таъминлаш учун барча ишларни қилаяпмиз.

Комилжон МАМАЖОНОВ,
Тошлоқ туманидаги М. Марозиқов номли ширкат хўжалиги бригада бошлиғи, Ўзбекистон Қаҳрамони.

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки ахбороти

Ўзбекистон Республикаси Марказий банки 2001 йил 23 октябрдан бошлаб ҳисоб ва божхона тўловлари учун хорижий валюталарнинг сўмга нисбатан қуйидаги қийматини белгилади:/*

1 Австралия доллари	220,08	1 Миср фунти	101,69	1 СДР	551,30
1 Австрия шиллинги	28,21	10 Испания песети	23,33	1000 Туркия лираси	0,26
1 Англия фунт стерлинги	619,86	100 Италия лираси	20,05	1 Финляндия маркаси	65,30
10 Бельгия франки	96,24	1 Канада доллари	274,50	1 Франция франки	59,19
1 Голландия гульдени	176,18	1 Хитой юани	52,22	1 Швейцария франки	262,98
10 Греция драхмаси	11,40	10 Люксембург франки	96,24	1 ЕВРО	388,25
1 Дания кронаси	52,24	1 Малайзия ринггити	113,75	10 Жанубий Корея воны	3,32
1 БАА дирхами	117,69	1 Германия маркаси	98,51	10 Япония иенаси	35,57
1 АҚШ доллари	432,20	1 Польша злотийси	105,02	1 Россия рубли	14,63
				1 Украина гривнаси	81,48

**/ Валюта қийматини белгилаш чоғида Ўзбекистон Республикаси Марказий банки мазкур валюталарни ушбу қийматда сотиш ёки сотиб олиш мажбуриятини олмаган.*

ЗАМОННИНГ

(Давоми. Боши 1-бетда).

Терроризмга қарши кураш кетаётган ҳозирги вазиятда Ўзбекистонимизнинг тутган ўрни, жаҳонаро айтган сўзи барчамизга маълум. Бу сиёсат халқ томонидан маъқуллангани ҳам аён. Айни чоқда «Шу можарога нима қилардик аралашиб?» дегувчилар ҳам мавжудлиги сир эмас. Бундай дегувчилар сўзимиз аввалида баён этилган ривоятдаги худбин савдогарни эслатишади. Булар кечаги кунимиз — халқ рад этган ўтмиш жамиятда руҳан яшаётган одамлардир. Ўтмиш кунларимизда дунё сиёсатига муносабатимизни ўзимиз айтмас эдик, биз учун ҳам Кремль айтарди. Хўш, дунёда ўз ўрни, ўз овозига эга мамлакат энди ҳам жим тураверишi керакми?

Биз тинчлик истовчи халқмиз. Халқнинг бу иродаси Асосий қонунларда акс этган. Дуоларимизда ҳам Худодан тинчлик, хотиржамлик тилаймиз. Лекин бу — мамлакат тинчлик билан таъминланди, деган гап эмас. Оллоҳ: «Эй бандам, сендан ҳаракат, мендан баракат», демиш экан. Агар тинчлик йўлида ўзимизда бир ҳаракат, бир интилиш бўлмаса, дуолардан наф камдир. Бир шаҳарни қамал қилишганда сардорлар Амир Темурдан сўрашибдики: «Эй амиримиз, дуо қилиб, Худодан сўранг, шаҳарни забт этайлик». Шунда ҳазрат соҳибқирон демишларки: «Дуода фазилат кўп, аммо барча иш фақат дуо билан бўтса Бадр жанги бўлмас эди». Бу ҳикматдан хулоса шуки, одамларнинг ҳамжиҳатдаги ҳаракатларисиз ҳеч нимага эришиб бўлмайди. Бу масалада тил ва дил бирлиги ҳам жуда муҳимдир.

Тинчлик истамоқ — тинчлик учун курашмоқ демакдир.

Тинчлик йўлидаги энг асосий кураш — одамларнинг ўзаро аҳиллиги, иттифоқлигидир. Айрим масалалар бўйича фикрлар бошқа-бошқа бўлиши мумкин, аммо бу ҳол қалб бирлиги, мақсад бирлигига зарар етказмаслиги шарт.

Тинчлик йўлидаги курашнинг яна бир кўриниши — бу йўналишда жаҳон аҳли билан бирдамликда бўлишдир. Жаҳон тинчлигига доир масалаларни ҳал этишда ўзни четга олмасликдир. Бу икки кўринишда амалга оширилади: раҳбарият томонидан мазкур сиёсатга дадил аралашувга гувоҳ бўлдик, бу — биринчи кўриниш; иккинчиси, ҳар бир одамнинг масалага ўз муносабатини билдириши. Бу жиҳатдан камчиликларимиз мавжудлиги кўзга ташланади. Айниқса ёшларимизда фаолсизлик сезилади. Ёшларимиз (барчалари эмас, албатта) дунёдаги сиёсий вазиятга етарли аҳамият бермайдилар, қизиқмайдилар, таҳлил қилмайдилар. Улар учун, айтайлик, Россия думасидаги сафсатабознинг бемаъни нутқи эътиборли эмас, ёки террорчиликни бартараф этиш бўйича ўртага ташланаётган таклифлар қизиқарли эмас, айримлари учун чойхонадаги нарда ўйинининг муҳокамаси муҳимроқ. Айтиш жоизки, бу ҳам ўтмиш жамиятимиздан ўтиб келаётган касалликдир. Бу касалликнинг номи — дунё тақдирига, демак, ўз Ватани тақдирига бефарқлик.

Маънавият борасидаги ишларимизда бу хасталикни даволашга эътиборни кучайтириш зарурга ўхшайди. Кейинги ҳафталар ичи яна бир ўтмиш касаллигига дуч келдик. Ташкилотларда, олий ўқув юртларида террорчиликка қарши йиғинлар бўлди. Тўғри, бу ҳам керакли тадбир. Бироқ унинг фойдаси қанчалик экан? Бир одам маъруза қилади, йиғилганларнинг барчалари уни эшитадиларми, фикрлайдиларми, хулоса чиқарадиларми? Бугунги сиёсий масала ана шунақа битта мажлис билан ҳал этилиши мумкинми? Айниқса, бу тадбирларнинг ёшларимизга таъсири қанчалик экан?

Балки ёшлар баҳс клубларини ташкил этишиб, клубларaро фикр алмашинув, баҳслар орқали масаланинг моҳиятига кириб бормоқликлари афзалроқдир? Масалан, террорчилик ҳақида кўп гапириляпти, уни тугатишга ҳаракат қилиняпти. Касалнинг келиши осон, кетиши қийин, деган мақол бор. Террорчилик — дунёнинг маънавий хасталиги оқибати. Хўш, у қачон пайдо бўлди, илдизлари қаерда? Қандай йўллар билан бу илдизни қуритиш мумкин? Бу масалалар бўйича тарих нима дейди? Террорчиликнинг тарихдаги кўринишлари қандай бўлган ва унга қарши қай йўсинда кураш олиб борилган?

Шунга ўхшаш саволлар атрофида фикрлаш, баҳслашиш учун ёшлардан билим, идрок талаб этилади. Худди шу усулдаги иш билан пухта сиёсатчиларни тарбиялаш мумкин бўлади.

Террор — лотинча сўз, ўлим даҳшати билан қўрқитиб, муддаога етиш тушунилади. Қадимда бунинг турлича кўринишлари мавжуд бўлган. Подшоҳлар исёнчиларга қарши курашда кўпроқ шу усулдан фойдаланганлар. XX асрда туғилган террорчилик аввалгиларидан ўзининг ёвузроқ эканi ва сиёсийлашуви билан фарқ қилади. Янги нусхадаги террорчилик бир ёки икки йилда юзага келгани йўқ. Озгина ўтмишга қайтиб, фашизмни эслайлик. Айрим доиралар келажакда унинг хизматидан фойдаланиш мақсадида ёрдам бердилар. Ҳам моддий, ҳам сиёсий томондан рағбатлантирилган фашизм оқибатда қудратли ёвуз кучга айланди. «Ит қутурса эгасини қопади», деганларидек, рағбатлантирган доираларнинг ўзлари ундан жабр чекдилар. Агар фашизм моҳияти тўғри англаниб, вақтида чора кўрилганда инсоният миллионлаб қурбонлар бермас эди.

Сиёсатчилар тўғри айтишяпти, террорчиликка қарши кураш — узоқ давом этадиган жараён. Барчани, хусусан, бизларни огоҳликка даъват этувчи жараён. Ҳали 16 февраль фожиаси бўлмай туриб, Нью-Йорк даҳшатларидан бир неча йил илгари Президентимиз террорчилик хавфидан жаҳон аҳлини огоҳ этиб, турли халқаро сиёсий йиғинларда бу масалани кун тартибига қўйган эдилар. Агар дунё аҳли ўша дамда бу чақириқни инобатга олиб, ҳозиргидай бирлашса эди, фожеалар кўлами бу қадар даҳшатли бўлмасмиди?

Энг хавфлиси шуки, барча террорчиларнинг никоби динга доир масала бўляпти. Айниқса, ҳар қандай зулмни инкор этувчи ислом динидан шу мақсадда фойдаланишлари афсуслидир. Ҳеч қайси дин соф ҳолида жамият учун зарар келтирмайди, аксинча, маънавий-руҳий масалаларни ҳал этишда фойда беради. Барча динлар учун энг зарарли, энг хатарли нарса — мутаассибликдир. Ўтмишга назар солсак, тарихда «Варфоломей туни» деб ном олган қонли воқеаларни кўрамиз. 1572 йил 24 август, авлиё Варфоломей байрами туни Парижда мутаассиб католиклар гугенотларни қиришни бошлаган эдилар. Ўшанда уч мингдан зиёдроқ гугенот сўйилган экан. Асримизнинг бошларида Бухородаги сунний-шиа қирғини ҳам мутаассибларнинг иши эди. Ёки XX асрдаги фожеалардан бири — Токио метросида мутаассиб бутпарастлар томонидан уюштирилган ёвузлик фикримизга далил бўла олар.

Қадим тарихимизда дунёни лол қолдирган уламоларимиз кўп бўлишган. Аммо

Бугун — БМТ ташкил топган кун

БМТ дунёдаги энг нуфузли халқаро ташкилот. Буни ҳамма билади. Унинг зиммасига дунё миқёсида тинчлик ва хавфсизликни таъминлашдек ўта масъулиятли вазифа юкланган. Бундай ҳакамлик қилиш мақомига эга бўлган обрўли ташкилотнинг ташкил этилиши — бу бутун дунёдаги давлатлар ва халқларнинг иккинчи жаҳон уруши оқибатларидан сабоқ олиб, ер юзида тинчликни сақлаш мақсадида кучларни ва ҳаракатларни мувофиқлаштириш борасида эришган катта ғалабаси эди.

Ҳакамлик масъулияти

Маълумки, БМТ Бош Ассамблеясининг биринчи сессияси Лондонда ўтказилган эди. Ўшанда жаҳон иккита тизимга, яъни иккита лагерга бўлиниб, "совуқ уруш" шабадалари эса бошлаган кезлар эди. Шундан бери орадан 56 йил вақт ўтди. Бу сафарги сессия эса террор деган ёвуз куч бутун дунёга хуруж қила бошлаган даврга тўғри келди. Умуман, БМТ учун синовсиз даврнинг ўзи бўлмаган. Бу ташкилот ҳамиша тўсиқларни енгиш, чигалликларни ечиш, мураккаб муаммоларни ҳал қилиш учун курашиб келади. Турли пайтларда Корея ярим ороли, Жазоир, Кашмир, Ироқ, Вьетнам, Куба, Венгрия, Босния, Форс кўрфази, Балқон можароси, Яқин Шарқ, Афғонистон сингари ўнлаб "оловли нуқта"ларда юзага келган ҳолатлар бўйича холисона ечимлар топишда ғоят мураккаб вазиятларга дуч келган. Бир сўз билан айтганда, БМТнинг жаҳонда тинчликни сақлаш ва хавфсизликни таъминлаш йўлидаги ҳакамлик масъулияти ана шундай оғир ва машаққатлидир.

Ўзбекистон Бирлашган Миллатлар Ташкилотига 1992 йил 2 март куни қабул қилинди. Бу биз учун тарихий кун, албатта. Бироқ бу тарихий кунга эришиш осон эмас. Унга ариза берган давлат қабул қилинавермайди. Бу нуфузли халқаро ташкилотнинг ўз қоидалари ва қонунлари бор. Уларни четлаб ўтишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ. БМТнинг Хавфсизлик Кенгаши ўзининг 1992 йил 29 январдаги йиғилишида Ўзбекистон Республикасининг БМТ аъзолигига тавсия этувчи 737-қарорини овозга қўймай қабул қилди. Ўшандаёқ Ўзбекистон БМТ Низомини бажаришга киришар экан, ташқи сиёсатда ўзининг стратегияси ва тактикасини ишлаб чиққанлигини маълум қилди. Ўзбекистон давлат мустақиллигига эришган биринчи кунлардан эътиборан ўзининг ҳамма эътироф қилган ва БМТ Низомида, Хельсинки якунловчи актида ва Париж Хартиясида лўнда ифодалаб берилган қоидаларга ва халқаро ҳуқуқ нормаларига содиқлигини билдирди. Бу ҳеч қандай изоҳ талаб қилмайдиган аниқ сиёсий стратегия ифодаси эди.

БМТ ташкил этилибдики, унинг тарихида биринчи марта Ўзбекистон деган давлатнинг биринчи Президенти Бош Ассамблеянинг 48-сессиясида нутқ сўзлади. Маъруза халқаро анжуманни лол қолдирди. Қатор тинчлик ташаббуслари билдирилди. Бу ташаббус БМТ томонидан маъқулланди. Ва, орадан кўп ўтмай Тошкентда ўтказилган семинар-кенгашда жами 31 давлат ва 6 халқаро ташкилот иштирок этди.

Юртбошимизнинг БМТ юбилейи муносабати билан Бош Ассамблеянинг махсус тантанаси йиғилишида сўзлаган нутқини эслайлик. Ўшанда жаҳон жамоатчилигининг, дунёдаги барча давлатлар раҳбарларининг диққат-эътиборини халқаро терроризм ва наркобизнес балосига қаратган эди. Бугун бу нарса дунёни ларзага солаётган энг долзарб масала бўлиб халқаро майдонга чиқди.

Ўзбекистон ва унинг раҳбари турли халқаро анжуманларда ҳеч қачон шунчаки иштирок этмайди. Ўзбекистоннинг таклифлари ҳамда ташаббуслари ҳамиша жаҳон ҳамжамиятининг диққат-эътиборида бўлиб келяпти. БМТнинг ярим асрлик юбилейи муносабати билан Бош Ассамблеянинг тантанали йиғилишида иштирок этган Ўзбекистон раҳбари Хавфсизлик Кенгаши сафини кенгайтириш, БМТ қабул қилган қарорларни тезкорлик билан амалга ошириш учун БМТ Бош котибининг ваколатларини кучайтириш, зиддиятли вазиятларнинг олдини олиш ва уларни бартараф этиш манфаатларини кўзлаб, БМТнинг халқаро минтақавий ташкилотлар билан ўзаро муносабатини мустаҳкамлаш ташаббуслари билан чиқди.

БМТ билан ҳамкорлик қилиш Ўзбекистон ташқи сиёсатининг устувор йўналиши бўлиб қолди. Айниқса, терроризм ва наркобизнесга қарши курашда Ўзбекистон кўрсатиб келаётган қатъиятлик жаҳон ҳамжамияти томонидан эътироф этиб келинмоқда. Давлатимиз раҳбари 1993 йилда БМТ минбарига биринчи марта кўтарилганидаёқ террорчиликни қатъиян қоралаган эди. Орадан икки йил ўтгач, БМТ ҳомийлигида ўтказилган Тошкент семинар-кенгашида сўзлаган нутқида эса «терроризм ҳамда наркобизнесга қарши кураш соҳаларида ҳамкорликка доир маълумотларни марказлаштирувчи ягона ахборот тизимини яратиш» бўйича таклиф киритди. Бу таклиф қанчалик муҳим ва аҳамиятли эканлигини Афғонистон билан боғлиқ бугунги вазият кўрсатиб турибди.

Агар эсингизда бўлса, Европада Хавфсизлик ва Ҳамкорлик Ташкилотининг БМТ раҳнамолигида 1999 йилда Истамбулда ўтказилган саммитида Ўзбекистон раҳбари БМТ қошида, яъни ҳомийлиги ва раҳбарлигида антитеррор марказини — халқаро терроризмга қарши кураш тизимини ташкил этиш ташаббуси билан чиққан эди. Орадан атиги бир йилдан кўпроқ вақт ўтди. Жаҳондаги бугунги вазият бундай марказни тезроқ тузиш зарурлигини тақозо этиб турибди. Эҳтимол, ҳозир амалга оширилаётган антитеррор операцияларида кўплаб давлатларнинг бевосита ёки билвосита ҳамкорлик қилаётганликлари ана шу таклиф-ташаббусни қўллаб-қувватлаш ҳамда жорий этиш йўлидаги дастлабки қадамдир. Ўзбекистоннинг БМТ ва унинг бўлинмалари билан ҳамкорлик йўли давом этаверади.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ташкил этилган кун барча давлатлар ва халқлар учун муҳим сана ҳисобланади. Кўп йиллардан бери ер юзида тинчликни сақлаш, халқлар ва давлатлар ўртасида хавфсизликни таъминлаш ҳамда ҳамкорликни мустаҳкамлаш ишига астойдил хизмат қилиб келаётган Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бундан буён ҳам ўзининг ана шу олийжаноб фаолиятида жаҳон ҳамжамиятининг бошқа фаол аъзолари қаторида Ўзбекистонга ҳам бемалол таяниши мумкинлигини давлатимиз ўтказаётган изчил ва мўътадил ташқи сиёсати кўрсатиб турибди.

Иброҳим НОРМАТОВ,
сиёсий шарҳловчи.

Эҳтиром

Унинг номи Оға

Адабиётшунос олим, ёзувчи, шоир, танқидчи, таржимон ва «Нурлы жол» газетасининг Бош муҳаррири Қалдибек Сейданов ижодий фаолиятига бир назар

Адабиёт майдонига 60-йилларнинг иккинчи ярмида кириб келган Қалдибек Сейданов бугунги кунда ўзининг серқирра ижоди билан ўзбек ва қозоқ халқлари дўстлиги куйчиси деб ном олган. Унинг қатор илмий мақолалари фикримиз исботидир.

У 1964 йилни ҳамиша ёдида сақлайди: Тошкент Давлат педагогика институтининг тарих-филология факультетини имтиёзли битириб, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академиясининг Тил ва адабиёт институтида лаборант бўлиб иш бошлади. Бўлажак олим бу ердаги устозлардан илм йўлида фидойи бўлмоқни, заҳмат чекмоқни ўрганди. Орадан беш йил ўтиб адабиётшунос олим Юсуф Султонов раҳбарлигида «Ўзбек-қозоқ халқлари дўстлигининг икки эл адабиётида акс эттирилиши» мавзуида номзодлик диссертациясини ёқлади.

Қ. Сейданов айни пайтда моҳир ёзувчи, шоир ва таржимон ҳамдир. Унинг «Тақдирлар тўқнашуви» романи-ю, қатор насрий асарларини ўқиган китобхон кўз ўнгида мустақиллик қувончлари, бугунги ёшларнинг турфаранг ҳаёти гавдаланади. Шеърларидан Ватанга муҳаббат, садоқат туйғулари уфуриб туради. Таржима қилган асарлари-ку беҳисоб. Ўзбекистон халқ ёзувчилари Одил Ёқубов, Ўткир Ҳошимов ва Тоҳир Маликнинг ҳикоялари қозоқ ўқувчисининг севимли мутолаасига айланиб қолди.

Энди бир тасаввур қилиб кўрайлик. Мана шундай катта ишларни амалга оширмоқ учун одам тинмай ишлаши керак эмасми? Албатта-да! Қ. Сейданов ҳаммасига улгуради. Лекин унинг чарчаганини ёхуд ишдан нолиганини ҳеч ким кўрган эмас. Чунки у юки оғирлигини бировга сездирмайди. Ҳамиша қувноқ қиёфада юради, ҳаммага бирдай тавозе кўрсатади, бирор илиқ сўз ёки ўзига хос ҳазили билан кайфиятингизни кўтаради. Шунинг учун ҳам ОҒА деб ҳурматлашади уни.

Кечагина лифтда яна Оғани учратиб қолдик. Юз-кўзларида доимгидек ним табассум, шукроналик, қўлтиғида зар чопон. Учрашувдан келаётган экан. Мухлислари 60 ёши билан қутлаб, чопон кийдиришибди. Йигитлардан бири «Оға, ҳали ёш йигитларга ўхшайсиз-ку, кўринишингиздан», — дея ҳазиллашувди, у киши камтарлик билан «неки топган бўлсам меҳнатимдандир, хусусан сиз айтаётган навқиронлигим ҳам», — деганча бўш келмади.

Аслида Оғамизнинг гапи тўғри. Меҳнат қилган одам эъзоз топади, қалбан ёшариб бораверади. Биз Қ. Сейдановни 60 йиллик тўйи билан муборакбод этар эканмиз, унга ҳамиша навқиронлик тилаб қоламиз.

СУРАТДА: (ўнгдан) Қалдибек оға қардошлари Саид Аҳмад ва Назармат билан.

Гулчеҳра ЙЎЛДОШЕВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

Ишбилармонлар диққатига!

2001 йилнинг 1 октябридан бошлаб

тадбиркорлик фаолияти билан шуғулланмоқчи бўлган барча шахслар ўз ишларини давлат рўйхатидан ўтказиш учун туман ва шаҳар ҳокимликларида "бир идора орқали" шаклида махсус ташкил қилинган бўлимларга қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак:

якка тартибдаги тадбиркорлар учун 4 та ҳужжат:

давлат рўйхатидан ўтказиш тўғрисида ариза;

3х4 ўлчамли иккита фотосурат;

рўйхатдан ўтказиш йиғимининг тўланганлиги ҳақида банк ҳужжати;

муҳр ва штамп эскизлари /уч нусхада/ ҳамда паспорт.

юридик шахслар учун 6 та ҳужжат:

ариза;

корхона таъсис ҳужжатларининг нотариал тасдиқланган икки асл нусхаси;

тадбиркорлик субъектининг почта манзилини тасдиқловчи ҳужжат;

рўйхатдан ўтказиш йиғимининг тўланганлиги ҳақида банк ҳужжати;

фирма номи тўғрисидаги гувоҳнома;

муҳр ва штамп эскизлари /уч нусхада/.

фермер хўжаликлари учун 8 та ҳужжат:

ариза;

қишлоқ хўжалиги кооперативи умумий йиғилишининг ёки юқори бошқарув органининг хўжаликни ташкил этиш тўғрисидаги қарори;

Низомнинг нотариал тасдиқланган икки асл нусхаси;

тадбиркорлик субъектининг почта манзилини тасдиқловчи ҳужжат;

рўйхатдан ўтказиш йиғимининг тўланганлиги ҳақида банк ҳужжати;

фирма номи тўғрисидаги гувоҳнома;

танлов комиссиясининг ер участкаси бериш ҳақидаги баённомаси, бизнес-режа нусхалари;

муҳр ва штамп эскизлари /уч нусхада/.

Солиқ инспекцияси, статистика органлари ва ички ишлар бошқармасининг тегишли бўлимларида ҳисобга қўйиш ва рухсат олиш ишларининг ҳаммаси рўйхатдан ўтказиш идоралари томонидан амалга оширилади.

Ариза берилган кундан эътиборан, якка тартибдаги тадбиркорлар 8 кунда, юридик шахслар ва фермерлар 12 кунда таъсис ҳужжатларини ўз қўлларига тўлиқ оладилар.

Рўйхатдан ўтказиш идораларига топшириладиган таъсис ҳужжатларини туман ва шаҳар товар ишлаб чиқарувчилар ва тадбиркорлар палаталари ёки консалтинг фирмалари тайёрлаб беради.

Озод диёр — обод диёр

Карманага қўниб ўтинг

Яқин орада Карманада бўлдингизми? Мабодо йўлингиз тушса, бу қадимий шаҳарга албатта қўниб ўтинг. Афсусланмайсиз. Нега дейсизми?

Мустақиллигимизнинг ўнинчи йилига келиб, нафақат четдан келган киши, балки шу масканда яшаётганлар ҳам Карманани танимай қолади десак ишонаверинг. Ўзгаришларнинг таърифига сўз йўқ.

Айниқса, мамлакатимиз Президентининг 1999 йил 27 майдаги «Навоий вилояти Навоий шаҳри таркибида Кармана туманини ташкил этиш тўғрисида» ги Фармони эълон қилингандан сўнг бу шаҳар янада ўзгача қиёфа кашф этди.

«Авесто» китобида ҳам тилга олинган қадимий Кармanada шу тариқа «уйғониш даври» бошланди. Қисқа даврда шаҳар қайта кўз очди, сайқал топди. Унинг биргина бош кўчасидаги ўзгаришларни олайлик. Қайта таъмирланган автошоҳбекат, унга боғлаб қурилган ер ости йўлаги, ўндан ортиқ кўринишдаги бинолар, чор атрофдаги гуллар қалбингизга хушнудлик бағишлайди. Халқаро аҳамиятга эга бўлган марказий йўлнинг ҳам айнан Карманадан кесиб ўтганлиги узукка кўз қўйгандек бўлган. Айни пайтда ушбу йўл жаҳон андозалари даражасига тўлалигича яқинлаштирилган бўлиб, уни қайта таъмирлаш ишлари учун қарийб 450 миллион сўмлик маблағ сарфланди. Шу йўналишдан сал юрсангиз шаҳар ҳуснига ҳусн бағишлаб турган уч қаватли қишлоқ хўжалиги коллежи, ўқитувчилар малакасини ошириш институти, «Вилоятматлуботсавдо»нинг кўркам биноси салобатли алоқа бўлими, яна бироз масофадан сўнг туман солиқ инспекцияси, ижтимоий таъминот идораси, туман хокимлиги жойлашган муҳташам бино. Яна уларнинг қай бирини санай. Марказий бозор, ўнлаб гузарлар, ошхонаю, кафелар ва бошқа ўнлаб савдо-сотиқ дўконлари. Уларнинг ҳар бирига ўзига хос такрорланмас шарқона услуб, ўзгача гўзал жозиба сингдирилгандек.

— Карманининг кўҳна ва ўлмас тарихидан гувоҳлик берувчи Низомиддин Қосим Шайх Азизон ҳазратлари номида ёдгорлик мажмуи меъморчилигимизнинг энг нодир намуналаридан бири сифатида ўз нафосати ва салобатига эга бўлди, — дейди туман ҳокими ўринбосари Қаҳрамон Ёрқулов. — Сал кам беш аср олдин қурилган ушбу обидани қайта таъмирлаш ишлари учун қарийб 320 миллион сўмдан ортиқ маблағ сарфланиб, қисқа фурсатда қутлуғ қадамжога айлантирилди. Муаззам мажмуага туташтирилиб барпо этилаётган хотира хиёбони ҳам ана шундай бунёдкорлик ишларидандир.

Дарҳақиқат, Карманада нима кўп дейишса, тарихий обидалар кўплигини айтишади. Қарангки, бугунги кунда уларнинг қарийб барчаси қайта таъмирдан чиқарилмоқда.Таъкидлаш жоизки, бундай кенг кўламда олиб борилаётган бунёдкорликларнинг асосий қисми ҳашар йўли билан амалга оширилмоқда. Бир сўз билан айтганда, шаҳарни қайта ёшартиришда ҳар бир карманаликнинг ҳиссаси бор.

Хулласи калом, бугун тарих шодасидаги гавҳарлардан бири бўлган гўзал шаҳарни томоша қилсангиз қилгудек. Адабиётимиз заҳматкашларидан бири, «Кармана заминида худди хазинамиз устида юргандек бўласиз», деб бежизга айтмаган.

Зеро, X аср тарихчиси Муҳаммад Наршахий «Бухоро тарихи» китобида зикр этганидек, забардаст адиб ва шоирлари кўп бўлган, дунёга донг таратган диёр ёки улуғ шоир Заҳриддин Муҳаммад Бобурнинг «Бобурнома» асарида «Бухоро [illegible] Самарқанд ўрт[illegible] манзара Карма[illegible] вило[illegible] бор» деб эътироф этган манзил ўз салоҳиятига эга бўлди. Ўз замонасида муқаддас ҳисобланган, аммо шўро тузумида тан олинмаган ҳақиқат қайта кўз очди.

Ўз номи билан улуғ, катта йўл ўрталиғи деган маънонани англатувчи Карманага қўниб ўтинг, азиз биродар. Буюк ипак йўлида қайта туғилган қадим шаҳар Сизни қучоқ очиб кутиб олгай.

Абдуваҳоб ПИРМАТОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

НАФАСИ

кейинги асрларга келиб, илм ўрнига жоҳиллик устун кела бошлади ва бу ҳолат XX асрда кучайди. Сталин қирғини йилларида жамият жуда кўп олимларидан жудо бўлди. Бошқа мусулмон мамлакатлар ҳам мустамлака асорати туфайлими, илм соҳасида ривожланиш палласига кира олмадилар. Натижада минг йилнинг нарибериcида яратилган диний китобларга ёпишиб олиб, кун кўравердилар. Ўтмиш олимлар Қуръон ва шарафли ҳадислар асосида ўша давр, ўша жамият нуқтаи назаридан фикр юритганлар. Қуръон тафсирлари ёки шарафли ҳадис шарҳлари бўйича олимлар орасида катта-кичик ихтилофлар мавжудлиги сир эмас. Айтайлик, бир оятни ёки ҳадисни ўнинчи асрдаги олим ўз даври аҳволидан келиб чиқиб тушунтирса, ўн иккинчи асрдаги олим сал бошқачароқ англаган. Ҳозир XXI асрга келиб ҳам кўп ҳолларда ўша китобларни мутлақ ўзгармас деб тушунамиз.

Мана, бир мисол: улуғ аллома фақиҳ Бурҳониддин Марғинонийнинг «Ҳидоя» асарига йиллар ўтиб бир неча олимлар томонидан бир неча шарҳлар ёзилган. Шулардан машҳури — «Мухтасарул Виқоя» деб номланади. Шу асарни ўқий туриб кўп мулоҳазаларга борасан киши. Қасосга доир боблардан бирида «Ўлдирувчини қасос қилиш зарур бўлганда қилич, пичоқ шаклли ўткир темир билан чопиб ўлдирилур, гарчи ўзи тош билан уриб ёки ўт билан ёндириб ўлдирган бўлса-да», дейилади. Аввало, «Ал қасос-ул мин ал-Ҳақ» дейилади, яъни «Қасос — Ҳақдандир, Аллоҳдандир». «Жонга-жон!» шиори маълум асрларда ҳукм сурган, лекин ислом дини зулмга албатта зулм билан жавоб қайтаришни дуруст санамаган. Кечиримлиликни афзал билган. Ундан ташқари ўтмиш замонлардаги бу қасос — жазо усулини ҳозир қўллаш мумкин ёки лозимми? Афсус ери шундаки, мутаассиблар орасида айни шунинг тарафдорлари бор. Улар даъволарини шу каби китоблар билан асослайдилар. Бу китобларга илм ва замон нуқтаи назаридан ёндошмайдилар. Мирзо Бобур айтган эканларким: «Ҳар кимдин яхши қоида қолғон бўлса, анинг била амал қилмоқ керак! Агар ота ёмон иш қилғон бўлса — яхши иш била бадал қилмоқ керак! (Яъни, яхшилик билан алмаштиргин.)

Бугун «жиҳод» сўзини кўп эшитяпмиз. Бу китобга асосланадиган бўлинса, подшоҳ ўзининг мусулмон аскарлари билан бирон бир мамлакатни қамал қилиши, динга ундаши, динни қабул қилишини истамаса жизя тўлашга кўндириши керак. Ана энди ўйлаб кўрайлик, ҳозирги замонда бу амалга ошадиган ишми? Ўрта асрлар билан XXI аср орасидаги фарқлар инобатга олинмайдими? Бундай доно китобларни инкор этиш ниятимиз йўқ, фақат уларни тушунишда, қабул қилишда замон кўзи керак, ундаги айрим талаблар ўтмишга хос, ўтмишда қолиб кетган демоқчимиз, холос. Бизни ажаблантирадиган нарса бугунги олимлар асарларини янги таржимаси билан бандлар, улардаги қоидаларни наҳот айнан қабул қилсалар? Наҳот янги шарҳлар битилмаса? Нима етишмайди: журъатми ёки илмми?

Ўрни келганда «жиҳод» тушунчасини аклимиз етган даражада изоҳласак: «Жиҳод»нинг луғавий маъноси — бор куч-қувватни сарф этиб, дин ва Ватан равнақи йўлида хизмат қилмакдир. Мутаассиблар эса нечукдир бу сўзнинг фақат «дин йўлидаги уруш, жанг», деган маъносинигина тан оладилар. Жаноби пайғамбаримиз (с.а.в.)дан сўрабдиларки: «Эй Аллоҳнинг расули, бандаларнинг Аллоҳ учун энг суюмли ҳаракати недур?» Расулиллоҳ бу саволга «Намоз ўқимоқликдир», деб жавоб берибдилар. «Яна нима?» деб сўрашганда «ота-онасига хизмат этмоқ, уларнинг ризолигин олмоқ», дебдилар. Учинчи марта «Яна нима?» деб сўрашганда «Жиҳод» деган эканлар.

Исломда илм олмоқ ҳам жиҳод ҳисобланади.

Жиҳод — ўзгаларнинг қонини тўкиш эмас, балки шайтонга қарши, кишининг ўз нафсига қарши курашидир. Одам бировларга эмас, ўз нафсига зулм қила олсагина мўминлик мартабасига етаркан. Ислом тарихида энг муҳим уруш ҳисобланган Бадр жангида мусулмонлар мушриклар устидан ғалаба қозонган эдилар. Жангдан сўнг намозга сафланишганда жаноби Расулиллоҳ (с.а.в.) «Жиҳодни ана энди бошлаймиз», деган эканлар. Бундан кўринадики, исломда уруш эмас, балки банданинг руҳий софликка интилмоғи муҳимроқ экан.

«Жаннат — оналар оёғи остидадир» деган шарафли ҳадисни барчамиз биламиз. Уламоларимиз уни шундай шарҳлашади: Ўғиллари урушга отланган она «болаларим кетса менга ким қарайди?» деб нолиганда Расулиллоҳ «Онангизни боқинг, сиз учун жаннат онангиз оёғи остидадур», деган эканлар. Бунинг маъноси: жиҳодда ўлмоқлик — шаҳидлар мартабаси одамга жаннат эшикларини очаркан. Дейилмоқчики, сен жаннатга кирмоғинг учун урушда ўлишинг шарт эмас, ота-онангни рози қилиш даражасида хизмат этсанг ҳам ўша мартабага эришасан. Биз Ватанга «она» сифатини берамиз, ОНА ВАТАН деб шарафлаймиз. Шунга кўра Ватанга ҳалол, астойдил хизмат қилмоқлик ҳам шу мартабани берар!

Шулардан кўриниб турибдики, жиҳод ҳақида гапирувчилар бу тушунчанинг моҳиятини дуруст англамасалар керак. Агар бирон киши Афғонистонда туриб Ўзбекистонга жиҳод эълон қилиш ҳақида гапирса нодон ва жоҳил экан. Чунки жиҳод уруш маъносида қўлланилса ҳам мусулмонларга қарши эълон қилинмайди. Аллоҳ мусулмоннинг қонини мусулмонга ҳаром қилган. Аввалги йили Сурхондарё ва Тошкент вилоятларига кирмоқчи бўлганлар ҳаракатларини «жиҳод» деб баҳолаган бўлсалар, янглишибдилар. Улар жиҳоднинг эмас, ўз жоҳилликлари, нодонликларининг қурбонлари бўлишди. Толибоннинг неча йиллардан бери олиб бораётган зулми ислом йўлидаги жиҳод эмас, балки биродаркуш урушидир. Ислом динини оламаро шарманда қилишга хизмат этувчи, равнақига путур етказувчи урушдир. Ўз биродарларини ўлдиришдан, мусулмон қонини тўкишдан қайтмайдиган одамларни қандай қилиб «ислом софлиги, равнақи учун хизмат этувчилар», деб шарафлаш мумкин? Хусусан, Усама Бин Ладинни қаҳрамон, мужоҳид дегувчилар ҳам бор экан ўша томонларда. Бегуноҳ одамлар қони тўкилишидан қайтмайдиган одамни мужоҳид демоқ мумкинми? Агар у одам чин мужоҳид бўлса, зулм йўлини танламаган бўларди, аксинча, бойлигини очликдан азоб чекаётган мусулмонларга сарф этарди, илмдан йироқ мусулмон болаларини ўқитишга берарди. Агар у чин мусулмон бўлганида, АҚШдаги фожиаларга даҳлдор бўлмаса-да, минг-минглаб биродарларининг қони тўкилмаслиги учун ўзи майдонга чиққан бўларди.

Ҳозирги замонда ўлим даҳшати билан қўрқитишдан фойдаланиб, муддаога етиб бўлмайди. Мусулмонлар қадимдан ўзларининг илмлари, одамийликлари, яхши фазилатли хулқлари билан шуҳрат топганлар. Ҳар қандай ғалабанинг асосида айнан шу яхшиликлар туради. Зулмнинг мукофоти эса — мағлубликдир.

«Шоликор»да ўрим қизғин

Сирдарё туманидаги «Шоликор»ни байналмилал хўжалик, деб аташади. Ихчамгина хўжаликда йигирмага яқин миллат ва элат истиқомат қилади. Уларнинг аҳиллигидан, меҳнатсеварлигиданми, «Шоликор»нинг бу йил ҳам «юзи ёруғ» бўлди. Сув танқислигига қарамай гектаридан 35 центнердан буғдой олинди. Пахта топшириш режаси ҳам туманда биринчилардан бўлиб уддаланди. Мутахассисларнинг айтишича, шоли ҳам чакки эмас. Хўжалик, асосан, шоличиликка ихтисослашган. Айни пайтда хўжаликда шоли ўрими қизғин давом этяпти. Хўжалик раҳбари Ашурхон Баймашевнинг айтишича, ўримга 15 та «Кейс», 6 та «Енисей», Япониянинг тўртта «Янмар» русумли комбайнлари жалб қилинган. Улар ёрдамида шу кунгача 1750 гектарга яқин ҳосил йиғиштириб олинди.

— Яна 400 гектарга яқин шолизор қолди, — дейди хўжалик раҳбари. — 97 та оилавий пудрат бор. Сув муаммосига қарамай, уларнинг айримлари 45 центнергача ҳосил олдилар. Шу кунгача 3200 тоннага яқин шоли йиғиштириб олдик. Бизнинг иқлимга «Узрос 7-13» билан «Авангард» нави мақбул экан. «Узрос 7-13»нави 70 центнергача ҳосил бераяпти.

Хўжалик меҳнаткашларининг шу кунги мақсад-муддаоси битта: меҳнат ва машаққат билан етиштирилган ҳосилни нобуд қилмасдан йиғиштириб олиш.

Ўз мухбиримиз.

АБИТУРИЕНТЛАР ДИҚҚАТИГА!!! АБИТУРИЕНТ – 2002

АБУ РАЙҲОН БЕРУНИЙ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ТЕХНИКА УНИВЕРСИТЕТИНИНГ

ФУНДАМЕНТАЛ ВА ГУМАНИТАР ТАЪЛИМ ИНСТИТУТИ ҚОШИДАГИ ТАЙЁРЛОВ МАРКАЗИ:

- радиоэлектроника ва автоматика;
- компьютер технологиялари;
- менежмент, бизнес бошқаруви ва иқтисод;
- энергетика;
- механика ва қишлоқ-хўжалик машиналари;
- нефть ва газ;
- тоғ-кон ва геология.

ЙЎНАЛИШЛАРИ БЎЙИЧА МАЛАКАЛИ МУТАХАССИС БЎЛИШНИ ИСТАГАН ҲАМДА КИРИШ ИМТИҲОНЛАРИГА — ТЕСТГА МУКАММАЛ ТЕХНОЛОГИЯ АСОСИДА ТАЙЁРЛАНИШНИ ХОҲЛАГАН ЁШЛАРНИ

ЎҚИШГА ТАКЛИФ ЭТАДИ.

Марказда **математика**, **физика** ҳамда **ўзбек**, **инглиз** ва **рус** тилларидан дарсларни университетнинг **юқори малакали** ўқитувчилари олиб боради.

Ўқиш муддати 8 ой. Лекин ўқувчи қобилияти, ажратган вақти, хоҳишига кўра 6 ойда ёки 3 ойда имтиҳон топширишга тайёр бўладиган гуруҳга қабул қилиниши мумкин.

Вилоятлардан келган ёшлар ётоқхона билан таъминланади.

Дастлабки гуруҳларда ўқиш 2001 йилнинг 1 ноябридан бошланади.

Дарслар **ўзбек** ва **рус** тилларида олиб борилади.

Манзилимиз: Университет кўчаси, 2-уй.
(Тошкент давлат техника университетининг бош биноси, 6-қават, 600-хона).
Мурожаат учун телефонлар: 46-48-30, 46-03-04, 46-46-00.

4930

● **Йигирмата аёлга иш берармиш, деган миш-миш чиқди.**
● **Кунига 500 метр шолчалик материал тўқиб чиқараётган «Феруза» кичик корхонасининг довруғи Бекобод туманидан ошиб вилоятга ёйилди.**

● **Елини қучоққа сиғмайдиган сигирлар.**
● **60 миллион сўмлик даромад.**
● **Аҳиллик нонини еганлар ҳамиша эртанги кун умидлари билан яшайди.**

АҲИЛЛИК НОНИ

ОЧЕРК

Ҳаммаси Муҳиддин Аъзамовнинг Кўқонга қилган сафаридан бошланди. Қайноғаси Умархон куёв йигитнинг пайпоқ тўқийдиган дастгоҳ сотиболиш нияти борлигини эшитиб анча пайт ўйланиб қолди. Чойдан бўшаган пиёла гоҳ ўнг қўлига, гоҳ чап қўлига ўтди. Сўнг у тўнкарилди. Умархон сукут адоғида мана бундай деди: «Сармоянгиз етарли шекилли. Шундай бўлгач, яхшиси шолча тўқийдиган цех сотиб олинг. Юрасизми майда-чуйда иш билан овора бўлиб. Осилсанг баланд дорга осил, деган гап бор, ахир...»

Маслаҳат, ҳисоб-китоб ярим тунгача давом этди. Кенгашнинг натижаси шу бўлдики, Муҳиддин Кўқондан шолча тўқийдиган дастгоҳлар ортилган юк машинасининг кабинасида келди.

Қишлоқда гап ётмайди. У бир оғиздан тариқдай бўлиб чиқади-да ўнинчи оғизда накд туядай бўлиб кетади. Айниқса, хотин-халажга худо бериб қолди. «Йигирмата аёлга иш берармиш. Икки минг сўмлик мояна тайин эмиш...» Ҳайратланганлар бир тараф, ичи қизиганлар бир тараф, ҳавас қилганлар бошқа бир тараф бўлиб, бу янгилик роса бир ҳафта оғизларида сақич бўлиб чайналди.

Кейин иш бошланди. Ипак қурти боқиб юрган, ғўза чопиб, пахта терган қиз-жувонларнинг қўллари ҳадеганда янги ҳунарга келишмасди.

Муҳиддин Аъзамов таваккал қилди. Ана шу таваккал туфайли ўн нафар ёш-яланг оила ҳисобидан Кўқонга малака ошириш учун ўқишга жўнатилди.

«Иш билганга минг танга» деган гап бор. Бу гап осмондан тушгани йўқ. У кундалик турмуш тажрибасидан омбир билан суғуриб олиниб, кейин истеъмолга кириб кетган. Буни қарангки, ишнинг кўзини билган Муҳиддин Кўқондаги уста Абдумажидни ҳам кўчириб келди.

Хомашё бор, тажриба бор. Маҳсулотга талабгор деганлари қишлоқнинг ўзидаёқ ғиж-ғиж. Кунига 500 метр шолчалик материал тўқиб чиқараётган «Феруза» кичик корхонасининг довруғи Бекобод туманидан ошиб вилоятга ёйилди. Пана-панада «Уста кўрмаган шогирд ҳар мақомга йўрғалар», дегани шуда. Бу Аъзамовларга нима етмаётганди ўзи...» дегувчилар бармоқ тишлаб қолдилар.

Хонадон соҳибаси Насиба ая ҳар тонг келинларига бир қозон шўрва остиради. Негаки бу пайтга келиб туманга қандай нуфузли каттаконлар ташриф буюришса, улар албатта Аъзамовларнинг хонадонига бир бора бош суқиб ўтишади.

Шу тариқа орадан бир йил ўтди.

Аъзамовлар маслаҳатга тўпланишди.

— Ишни кенгайтириш керак, — деди Нурилло.

— Ҳа, қулочни кенг отадиган пайт келди, — деди акасининг гапини маъқуллаб Нуриддин.

— Бўлмаса, гап бундай, мен эртага Кўқонга жўнайман. Иккита арқон тўқийдиган дастгоҳ олиб келаман, — деди Муҳиддин.

Ва шундай қилди ҳам. Арқон тўқийдиган дастгоҳга қўшиб кўрпача қавийдиган асбоб-ускуна, тикув машиналари харид қилгач Муҳиддиннинг оғзи қулоғида эди.

Кичик корхона яна ўн беш кишига иш берди. Ҳар ҳафта кўрпаю, кўрпача, қўлқопу махсус кийим-бош, тонна-тонна пишиқ-пухта қилиб эшилган арқон ортган иккита «КаМАЗ» машинаси турли шаҳарларга жўнаб кетарди.

Оила хазинасига пул деганлари оқиб кела бошлади. «Феруза» кичик корхонаси энди миллионлар билан гаплашадиган шароитда фаолият юрита бошлади.

Эркинжон Аъзамов оиланинг кенжатойи ҳисобланади. Ҳадеганда гапга қўшилмайдиган, мабодо қўшилиб қолса ҳам ўйли-асосли фикри билан ажралиб турадиган бу йигит бир куни кўнглини ёрди.

— Биз Муҳиддин акам билан кўпдан бери бир нарсани ўзимизча хомчўт қилиб юрибмиз. «Хўп десаларинг, хўжаликдан ер олиб, мол боқсак...

Даврага андек жимлик чўкди.

— Уйчи ўйини битиргунча, таваккалчи ишини битиради, деган гап бор, — деди Муҳиддин акалари ва аясига қараб. — Чўнтакда турган пул — ўлик пулдир. Бироз мол олсак, қўй олсак, бир йилда ана шу пул икки-уч баравар бўлиб қайтади. Қолаверса, яна қанча одам иш билан таъминланиб, уларнинг қўли пул, қозони мой кўради...

Таклиф нафақат жозибали, балки жўяли ҳам эди. Аъзамовлар жўяли таклифга маҳкам ёпишиб оладиган одамлар эмасми, кенжатойларининг таклифи муҳокамасиз қабул қилинди. Аввал «Улуғбек» ширкат хўжалиги, сўнг Бекобод туман ҳокимиятида уларнинг аризаси ўрганиб чиқилди. Тўқсон биринчи йилда фаолият бошлаб, орадан икки-уч йил ўтмасдан ишда ўзларини кўрсата олган Аъзамовларни раҳбарият қўллаб-қувватлади. «Буларга ишонмасак, кимга ишонамиз?..» Ҳокимият чиқарган қарорга ана шу фикр асос бўлди.

Куз. Ноябрнинг адоғи. Далалар ҳувиллаб қолган. Шамол тўрт ака-ука кийган чопонларнинг этагини тортиб-тортқилаб ўйнайди.

— Чекингта тушса чеграйма, деган гап бор. Ер ёмон, камҳосил, деб гина-кудуратни дастурхон этиб, хўжалик раисини безовта қилиб юрмайлик. Зўр деҳқон бир-икки йилда мана шу ерларни ҳам эпақага келтираб олади...

Бу гапларни Аъзамовларнинг бирортаси ҳам айтгани йўқ. Улар турли фикрларни билдиришди. Бу гап ана шу фикрларнинг шунчаки бир мағзидир.

Бирин-кетин тракторлар сотиб олинди. Аввал «Олтой», кейин «Белорус»лар. Бошқалар бир маротаба ҳайдаган далаларни Аъзамовлар икки маротаба ҳайдади. Ер заранг бўлиб кетганди. Уларнинг ишини кўриб оғзини енгига яшириб кулганлар ҳам бўлди. Пичингу кулгининг маъноси тахминан мана бундай эди: «Бу сизларга гилам тўқишу арқон эшиш эмас. Ташландиқ жой ҳали кўзларингни мошдай очиб қўяди...»

Буни қарангки, Аъзамовларнинг ҳақиқатдан ҳам кўзлари мошдай очилди. Ана шу кўз очилиш асносида уларнинг кўнгиллари яшнаб кетди. Шароит оғир, иш қийин эди. Аммо «Эр йигитнинг бошига иш тушса, этик ечиб сув кечар» деган нақлнинг мағзини Аъзамовлар аллақачон ёнғоқ каби чақиб, пўчоғини тўрт тарафга итқитиб юборишганди. Бир ойга қолмай барча далалар шудгорланди. Мол боқиладиган биноларнинг усти ёпилди. Далага вагон уй олиб борилди. Кўмир жазиллаган печкада қайнаган кўк чойнинг мазаси бошқача бўлади. Тўрт ака-ука вагон уйдаги тўртта кароватга ётиб, гапни бир жойга қўйдилар: гўшт ва сут ишлаб чиқарамиз! Далага маккажўхори ва беда экамиз!

Бу пайтда осмондан паға-паға лайлакқор ёғар, ака-укаларнинг вужудларини кўмирнинг эмас, балки эртанги кунда ушаладиган орзу-умидларнинг тафти иситиб турарди.

Мана шу нуқтада пича нафас ростлаймиз. Аъзамовларнинг ўша пайтда беллари бақувват эди. Нуриллонинг тижорат билан шуғулланадиган «Шуҳрат» кичик фирмаси ишлаб турар, Муҳиддиннинг эса Кўқон ва Самарқандаги қатор дўконлари юз минг сўмлаб даромад келтирарди. Нега улар бунчалик мушкул юмушнинг этагини ушлади? Сабаби шуки, деҳқончилик ва чорвачилик уларнинг қонида бор эди. Раҳматли оталари Мухторхон ота бир умр чорвага кўнгил қўйиб яшаб ўтганди.

Аъзамовлар бозордан елини қучоққа сиғмайдиган сигирлар ва насли тоза буқачалар сотиб олди. Фермер хўжалигига «Бобур» деб ном қўйилди. Бобур — Эркиннинг ўғли бўлиб, яхши умид билан шундай ном қўйилди.

Фермер хўжалигининг бош ҳисобчиси Мавлон Салимов ҳикоя қилади.

— Еримиз 47 гектар. Юз бошдан кўпроқ қорамолимиз, ўнта улоқчи отимиз, мингдан зиёдроқ паррандамиз, юзлаб қўйимиз бор. Фермер хўжалигининг иккита хизмат машинаси бор. Яқинда «Нексия» сотиб олишни ўйлаб турибмиз. Хўжаликда ишлайдиган одамлар тўйга борса, тўй қилса шу «Нексия» хизматда бўлади. Буни Эркинжоннинг ўзи айтяпти. Фақат дов-дастгоҳу тракторларимизнинг нархи 200 миллион сўмдан ошади.

Суҳбатга Муҳиддин Аъзамов аралашди.

— Мавлон ака, меҳмон сиздан нимангбор, нимангйўқ, деб сўрагани йўқ-ку! Сиз одамлар тўғрисида гапиринг...

Мавлон Салимов бироз норози бўлгандай Муҳиддинга қаради. Сўнг ичкарига кириб, бир коса қатиқ олиб чиқди.

Уни дастурхонга қўйди-да косага темир қошиқ ботирди. Қошиқ қатиқда туриб қолди. Биз Мавлон Салимовнинг нима демоқчи эканлигини тушунмадик.

— Ишимиз ҳам мана шу қатиқ каби михдек. Далада ишлаётганлар катта-катта пул олади. Текинга бериладиган сут-қатиғу гўштни гапирмай қўя қолай. Мана, механизатор Ҳабибулла Набиев, Зокиржон Ҳошимов, Усмон бобо Бобоёров, Неъмат Шокировлардан сўранг. Гапим ёлғон бўлса, шу одамлар «Э, мақтанмай ўл» дейишади-ку!..

Муҳиддин Аъзамов тирсагимдан тутиб, секин далага бошлади. Мана бу шифер билан ёпилган бино омборхона экан. Омборхонада 80 тонна маккажўхори дони сақланяпти. Буниси паррандахона экан. Паррандахонанинг орқа томонида узун зовур бор. Ғозу ўрдаклар кун бўйи сувдан чиқмайди. Бу бино бузоқхона, наригиси эса сўқимхона экан. Хўжаликка қарашли ўнга яқин техника учун алоҳида сарой бор. Ана шу биноларни кўздан кечирар эканмиз, Муҳиддин йўлни тераксор сари солди.

— Уч-тўрт йил муқаддам йигирма минг дона қаламча ўтказган эдик. Бари бехато амал олди. Ҳар куни шу теракзорга келиб, уларнинг танасини бир силабсийпаб кетмасам кўнглим жойига тушмайди...

— Уларнинг ҳар бирини уч минг сўмдан сотгудек бўлсак, 60 миллион сўм даромад оламиз, — деди бизга ҳамроҳ бўлган Мавлон Салимов.

— Мавлонкул ака кўпинча ўзининг касбидан келиб чиқиб гапиради, — деди Муҳиддин бош ҳисобчининг елкасига қўл ташлаб. — Биз бу теракларни аввало уй-жой қуриш учун одамларимизга бўлиб берамиз. Ортиб қолса, яна бир гап бўлар...

Рост-да, эҳтиёждан ортиқ терак сотилади. Ахир, Аъзамовлар хонадонининг ўзига яраша минг битта харажатию минг битта эҳтиёжлари бор. Уларнинг катта хонадонида шу кеча-кундузда юзга яқин қизалоқлар, болакайлар тарбияланмоқда. Аъзамовлар шаҳарда ўқийдиган ўз талабаларига қаттиққўллик билан муносабатда бўлишади. Кийими башанг, ейиши яхши бўлгач, нега улар фақат аълога ўқимаслиги керак. Аъзамовларнинг мақсади юзга яқин ўз фарзандларини олий маълумотли қилиш. Уларнинг аксариятини хориждаги дорилфунунларда ўқитиш экан.

Одатда очеркнинг ўз қаҳрамони бўлади. Қолган воқеалар ана шу қаҳрамон билан чамбарчас ҳолда ривожланади. Аммо бизнинг очеркда «ярқ» этиб кўзга ташланадиган алоҳида қаҳрамон йўқ. Ва мен нега қаҳрамон йўқлигини ўйлай бошладим. Ўйлай-ўйлай топганим шу бўлдики, менинг қаҳрамоним аҳиллик деган гўзал бир туйғу экан. Ажаб, туйғу ҳам қаҳрамон бўлиши мумкинми?

Ҳа, бўлиши мумкин. Акс ҳолда бу хонадон қишлоқда алоҳида кўзга ташланмаган, ўнлаб одамга иш бермаган, уларнинг қувонч ва дардларига елка тутмаган бўларди.

Аҳиллик нонини еганлар ҳамиша эртанги кун умидлари билан яшайди. Бу одамларнинг эрталари бугундан минг чандон гўзал ва минг чандон баракали бўлишига кишининг ишонгиси келади.

Алиқул ХОНИМҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.
Бекобод тумани.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИНИНГ
ТОШКЕНТ ФАРМАЦЕВТИКА ИНСТИТУТИ
кафедралардаги қуйидаги лавозимларга танлов эълон қилади:
1. Фармацевтик кимё — мудир (фан доктори).
2. Токсикологик кимё — мудир (фан доктори) ва доцент (1).
3. Ботаника — мудир (фан доктори) ва доцент (1).
4. Жисмоний тарбия — мудир.
5. Аналитик кимё — мудир (фан доктори ёки номзоди).
6. Физиология, анатомия асослари билан — мудир (фан доктори ёки номзоди).
7. Микробиология ва гигиена — мудир (фан доктори ёки номзоди).
8. Органик кимё — катта ўқитувчи (1).
9. Фармакогнозия — профессор (1).
10. Доривор ўсимликларни ўстириш технологияси — доцент (1).
11. Доривор ўсимликлар биологияси — доцент (1).
Танлов муддати эълон чиққан кундан бошлаб 1 ой.
Мурожаат учун манзил: 700015, Тошкент ш., Ойбек кўчаси, 45-уй.
4910

Дунё савдо аҳли билан ободдир

«Жиззах савдогари» газетасининг бош шиори этиб, ана шу сўзлар танланган. «Жиззахсавдо» ҳудудий акциядорлик компанияси, вилоят «Матбуотсавдо» жамоаси, газета таҳририяти, янги нашр этилаётган газетанинг муассислари бўлди. Нашр савдо соҳасидаги энг сўнгги янгиликлар, хабарлар билан таништириб боришни мақсад қилиб қўйган.

Газетанинг дастлабки сонларида нафақат соҳа ходимлари фаолияти ҳақида, балки вилоятнинг ижтимоий-иқтисодий, маънавий-маърифий ҳаётига оид кўплаб қизиқарли, оммабоп мақолалар эълон қилингани ўқувчиларнинг янги нашрга бўлган қизиқишларини оширмоқда.

Баҳриддин САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

ҲИКМАТ

Бўшаб қолғай олтин, кумуш ҳамёни,
Бўшалмас ҳунарманднинг кармони.

Пулли «алик»лар

(Луқма)

Тошканд шаҳри «Самарқанд» шоҳбекатининг чипта сотадиган 13 та кассаси бор. Уларни чиптахона ҳам деюрлар. Шундан 12 тасида чипта сотурлар. 13-синининг манглайида эса «Имтиёзли йўловчилар учун чиптахона» деб ёзиб қўйилғон.

Ажабки, анда чипта сотилмас. Биз борғонда Рашидова Севарахон деган аёл ўтирғон экан. Олдида Куриёда ишлаб чиқарилғон телефон. Залдаги осма телефонлардан фойдаланишнинг иложи бўлмади. Чунки жетон деб аталувчи тангасини тополмадик. Сўнгра уч-тўрт одам орасидан бош суқиб, опага мурожаат айладикки, телефонға ҳожатимиз бордир. Опа рақамларни сўради, биз айтдик, чунки кичик даричага фақат гўшак сиғар экан.

Муддао қўнғач, ташаккурни қуюқ қилиб, ортга бурилдик. Шу ҳамоно ортдан овоз келди.

— Соққасини тўлаб қўйинг, окаси.

— Э, шунақами, биз беминнат деб ўйлабмиз.

Телефонга (чиптага эмас) навбатда турганлардан бири луқма ташлади.

— Бу жойда салом берсанг аввал пулини тўлагилки, кейин алик олгайлар.

Афсуски, бу ерда телефон ҳақини тўлаганлик учун чипта берилмас экан. Ўйладик: менинг ва қаторда турган манави одамларнинг пуллари қайси киссага, э кечирасиз, кассага оқаркан?

Шоҳбекат гирдидаги дўконларда ҳамма нарса бор. Фақат сертификат йўқ. Бу нима экан деб ҳайратланманг. Бу — муомала сертификати. Тагжойи қиммат бўлса керакки, бу уларнинг кайфиятига таъсир қилгай. Тагжойи ҳойнаҳой шоҳбекат ғазнасига тушишига ва маъмурият уни беминнат хизматлар учун ишлатишига гумонимиз йўқдур.

ЖУЛҚУНБОЙнинг жияни.

ПетроВЕС®
www.petroves.ru
электрон тарозилар
Автомобиль, вагон, стол, ва платформа тарозилари.
Сотув, сервис хизмати ва таъмирлаш
Расмий дистрибьютор
UCD Micros®
www.ucdgroup.com E-mail: ucd_sale@yahoo.com; micros@ucd.uz
С. Азимов к., 72-"а".
120-68-61, 120-68-62, 132-06-61, 133-99-13, 132-06-85.
4929

ТАШКИЛОТ ВА ФИРМАЛАР РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ АЛОҚАЛАР ВАЗИРЛИГИНИНГ
«ЎЗБЕКТЕНДЕРКОНСАЛТИНГ» АГЕНТЛИГИ ВА «РОҲАТ-ҚИБРАЙ» ШЎЪБА КОРХОНАСИ
ПИВО ИШЛАБ ЧИҚАРИШ УЧУН ТЕХНОЛОГИК ЖИҲОЗЛАРГА
ТЕНДЕР ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
ТЕНДЕР ШАРТЛАРИ ВА МАЪЛУМОТЛАР ОЛИШ УЧУН «ЎЗБЕКТЕНДЕРКОНСАЛТИНГ» АГЕНТЛИГИГА МУРОЖААТ ҚИЛИШ МУМКИН.
Манзилимиз: Тошкент ш., Буюк Ипак йўли к., 75-уй, Ўзбекистон Республикаси Ташқи иқтисодий алоқалар вазирлиги биноси.
Телефонлар: 68-75-10, 68-25-51, факс 68-75-96.
4934

Спорт — саломатлик гарови

Қоракўл туманида касаба уюшмалари томонидан ёшларни спортга жалб этишга алоҳида эътибор берилмоқда.

— Туманда 72 та спорт марказлари ёшлар хизматида, — дейди туман агросаноат мажмуи ходимлари касаба уюшмаси қўмитаси раиси Н. Юсупов. — Балоғатга етган 21 минг ўсмирдан 18 минг нафари айни кунда кураш билан шуғулланяпти. Уларнинг турли оқимларига кириб кетмаслиги ва гиёҳвандлик, бузғунчилик каби ишларга қўл урмаслиги учун турли спорт ўйинлари ташкил этилмоқда. Мақсад — ёшларимизни мустақил юртимизга мос инсонлар бўлиб етишишларига ҳисса қўшиш.

ЎЗБЕКИСТОН КЎЗИ ОЖИЗЛАР ЖАМИЯТИГА ҚАРАШЛИ
ТОШКЕНТ ЧЎТКА ВА КАРТОН МАҲСУЛОТЛАРИ ЎҚУВ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ
қуйидаги маҳсулотларни ишлаб чиқаради ва сотади:
- музқаймоқ ва кондитер маҳсулотлари, бошқа турли хил маҳсулотлар учун картон қутилар;
- скоросшиватель, папкалар;
- турли хил бланкалар;
техник чўткалар:
буғдой ўриш комбайнлари, пахтани қайта ишлаш корхоналари, ун тегирмонлари ва бошқа мақсадлар учун турли хил чўткалар ишлаб чиқаради ва буюртмалар қабул қилади.
Манзил: Тошкент шаҳри, Миробод тумани, Мунис кўчаси, 10-уй.
Телефонлар: (3712) 90-88-33, 90-88-37, факс: 90-86-37.
4622

Чет эл технологияси ва хомашёсидан лак-бўёқ маҳсулотлари ишлаб чиқарувчи
«Лок колор синтез» ҚЎШМА КОРХОНАСИ
Кенг ассортиментдаги маҳсулотларни таклиф этади:
ҚУРИЛИШ ЭҲТИЁЖЛАРИ УЧУН:
✓ Уй ичларини бўяш учун акрил вододисперсион бўёқлари.
✓ Ташқи деворлар учун бўёқлар.
✓ Алкид эмаллари.
✓ Полларни бўяш учун эмаллар.
✓ Ёғоч ва бўялган юзаларни қоплаш учун лаклар.
✓ Акрилат эмаллари.
✓ Грунтовка ва шпатлевкалар.
✓ L 80,100,120 мм.ли михлар.
✓ Эмульсия елими.
✓ Силикат елими.
САНОАТ ЭҲТИЁЖЛАРИ УЧУН:
✓ Универсал алкид бўёқлари.
✓ Универсал алкид лаклари.
✓ Алкид-уретан эмаллари.
✓ Акрилат эмаллари.
✓ Грунтовка ва шпатлевкалар.

Манзил: Ўзбекистон, 700005, Тошкент ш., Фарғона йўли к., 35.
Тел.: (99871) 1914741,1918094. Факс: (99871) 1917463.
E-mail: lokolor@online.ru.

Тузатиш

Шаҳарлараро — вилоятлараро автобус йўналишларида ишлаш ҳуқуқини олиш учун очиқ тендер ўтказиш ҳақидаги эълонда ноаниқликка йўл қўйилганлиги сабабли, «Идоралараро комиссия тендер таклифларини 2001 йил 23 ноябрь соат 8.00 гача қабул қилади» деб ўқилсин.

«Ўзгўштсутсаноат» давлат-акционерлик уюшмаси жамоаси уюшма чорвачилик бошқармаси бош мутахассиси А.Ирисметовга волидаи муҳтарамаси
Робия ая ИРИСМЕТОВАнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон Республикаси ташқи иқтисодий алоқалар вазирлигининг «Ўзэкспомарказ» РСКМ жамоаси етакчи мутахассис Муҳаббат Муҳамедовага онаси
Кимё ЯКУБОВАнинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир:
Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34; 133-78-92
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва халқ таълими — 132-12-08;
Янгиликлар ва халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 00001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 2915, 20397 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2.

Газета таҳририят компьютер базасида терилди ҳамда операторлар Ж. ТОҒАЕВ ва З. БОЛТАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — Г. ЙЎЛДОШЕВА.
Навбатчи — Б. ОСТОНАҚУЛОВ.
Мусаҳҳиҳ — Ш. МАШРАББОЕВ.

· МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
[t] — тижорат материали.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00.
Топширилди — 21.00.
1 2 3 4 5 6